BOSTON PUBLIC LIBRARY
CHIEF OF BOOK SELECTIO
REFERENCE DIVISION
COPLEY SQ BOSTON MASS

MAKE EVERY PAY DAY
BOND DAY
Join The Pay-Roll • SAVINGS PLAN •

DARBININKAS

AMERIKOS LIET... K. ŠVENTO JUOZAPO DARBINIŲKŲ SĄJUNGOS ORGANAS

DARBININKAS
Lithuanian Semi-Weekly Newspaper
Published every TUESDAY and FRIDAY
366 Broadway, S. Boston, Mass.

VOL. XXVIII — No. 9. TEL. SOUth Boston 2680 ...NIS (Tuesday) VASARIS (February) 2 D., 1943 M. TEL. SOUth Boston 2680 FIVE CENTS

DABARTIES BILDESIUOS

Grabnyčių Šventė

Kasmet, keturiosdešimtoje dienoje po Kalėdų, Bažnyčia švenčia, vasario 2 d., Viešpaties Jėzaus ir Marijos šventę. Ta šventė vadinama Grabnyčios, nes tą dieną yra šventinamos žvakės, kurias žmonės uždega nelaimių ar mirties metu. O žvakės yra tikrojo tikėjimo šviesos ženklas.

Žvakių šventinimo šventė turi mums priminti, kad esame Kristaus Šviesos platintojai.

Šv. Blažiejaus Šventė

Vasario 3 d. Katalikų Bažnyčia švenčia Šv. Blažiejaus šventę. Tą dieną visose Katalikų bažnyčiose laimina gerkles.

Ne Norwoode, Bet So. Bostone

ALRK Federacijos apskričio valdyba praneša, kad Naujos Anglijos lietuvių katalikų seimelis įvyks ne Norwood, Mass., kaip iki šiol buvo skelbta, bet So. Bostone — Šv. Petro lietuvių par. bažnytinėj svetainėje, W. Fifth St.

Diena ta pati, būtent, vasario 28 d. Seimelis prasidės 1 val. po pietų. Daugiau žinių apie seimelį telpa 7 pusl.

Dešimts Metų Hitlerizmui

Pereitą šeštadienį suėjo dešimts metų, kai Vokietijoje padarytas perversmas ir jos valdymą pasigrobė naciai. Nacių vadas Hitleris tapo šalies diktatorius. Naciai puolėsi persekioti katalikus, žydus ir kitų tautų žmones, nes Vokietijos naciai skaitė, kad tik vokiečiai yra "grynoji" rasė, ir tik ji turi teisę valdyti kitus, kaip vergus.

Vokietijos naciai panaudojo įvairias priemones ir būdus, kad įsistiprinti. Jie net buvo susitarę su Sovietų Rusijos vyriausybe palaikyti draugingumo ryšius, dalinosi grobiais. Tačiau tai nebuvo nuoširdus susitarimas. Vokietija, metams praėjus, puolė Rusija. Užsiliepsnojo pasaulinis karas. Ir mūsų šalis tapo įtraukta į tą baisųjį karą.

Neabejojama, kad Hitlerizmas bus sunaikintas ir pavergtos tautos bus išlaisvintos. Tik daugiau dirbkime, aukokime, kad Ašis būtų sunaikinta, kad pavergtos tautos atgautų laisvę, ir kad pasaulyj būtų įgyvendinta taika.

Pirk Defense Bonds ir Stamps!
Remk šios šalies apsigynimą!

MAKE EVERY PAY DAY
BOND DAY

Kiek Kaštavo Lietuvos Nepriklausomybės Atstatymas?

(LKFSB) Po 1918 m. deklaracijos pradėdama Nepriklausomybės atstatymo laikotarpį Lietuva buvo labai karo nuteriota ir neturtinga, nieko neturėdama valstybės ižde, o čia nepriklausomybės karų vedimas, kariuomenės apginklavimas, aprūpinimas karo medžiaga, maitinimas, valstybinių įstaigų organizavimas ir jų išlaikymas, užsienio atstovybių organizavimas, dalyvavimas tarptautinėse konferencijose ir kiti valstybės atstatymo darbai reikalavo milžiniškų sumų. A. Simutis savo puikioje knygoje "The Economic reconstruction of Lithuania after 1918" apskaičiuoja, kad kovų dėl nepriklausomybės laikotarpiu Lietuva užsitraukė skolos apie 50.700.000 litų, taigi netoli 10 mil. dolerių. Būtų laikas kelt kapitalą naujoms laisvės kovoms.

★ "Deutsche Zeitung im Ostland" (VIII. 14) cituoja Drezdeno Banko komunikatą, pagal kurį esą numatoma įsteigti specialinį "Ostlando" pinigų emisijos banką, šis bankas leisiąs "Ostlando" pinigus, kurių vienetaas būsiąs lygus vieni vokiečių markei. Tačiau minėtas laikraštis prie šios žinios prideda pastabą, kad 'Ostlando' pinigų dar teksią ilgoką laiką laukti, kas surišta su pinigų pagaminimu.

Naciai Mobilizuoja Vaikus

Berlyno radio skelbia, kad Vokietijos nacių vyriausybė įsakė mobilizuoti visus vyrus ir vaikus nuo 16 m. iki 65 m. amžiaus ir visas moteris ir mergaites nuo 17 iki 45 m. amžiaus.

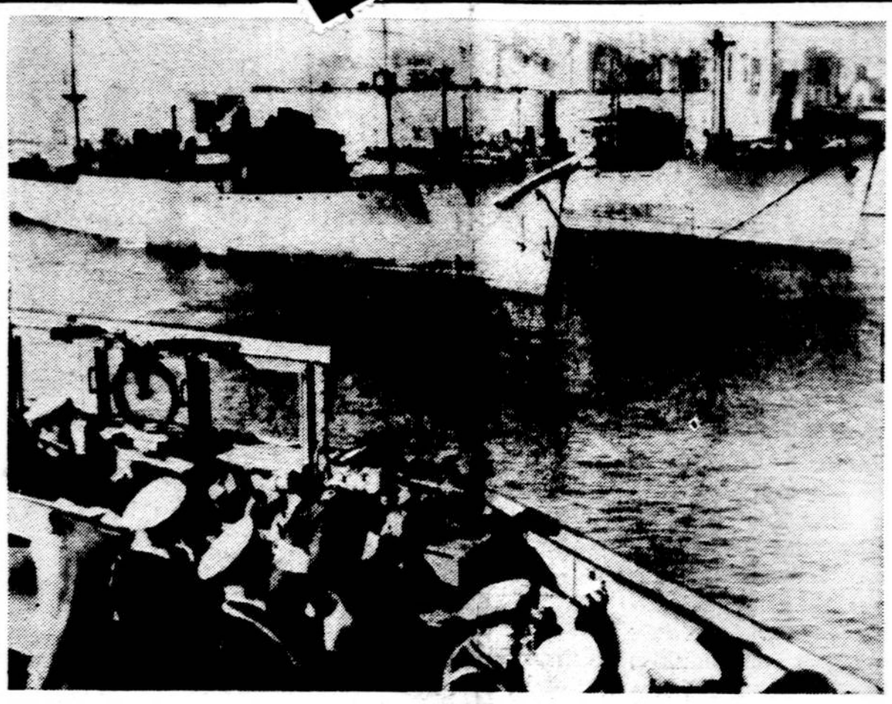

Pribuvęs Suv. Tautų laivų konvojus į Maltos salą laimingai, ingi dar kariams nėra ramumo. Jie seka padangių paukščius, kurie gali atnešti audrą. Tai yra, gali priešo bomberiai bombarduoti laivus uostuose. Todėl karys turi nuolat budėti.

Raudonieji Paėmė 17 Nacių Generolų Į Nelaisvę

Per 20 Dienų Užmušė 100,000 – Sunaikino Stalingrado Armiją

Londonas, vas. 1 — Sovietų specialus pranešimas paduoda, kad raudonieji sunaikino visą Vokietijos nacių armiją iš 330,000 kareivių, kurie buvo Stalingrade. Per 20 dienų raudonieji užmušė 100,000 nacių kareivių ir paėmė vieną lauko maršalą ir 16 generolų į nelaisvę.

Stalingrade dar buvo dvi nacių kareivių grupės, iš kurių vieną jau sunaikino, o kita tebesilaiko, bet nėra abejonės, kad ir paskutinioji bus sunaikinta.

Rusijos armija atsiėmė visą eilę svarbių pozicijų, miestų ir miestelių. Krasnodar apylinkėje apsupo 200,000 nacių. Voronežo fronte atsiėmė 20 vietų ir apsupo 25,000 nacių kareivių. Rusų kariuomenė jau tik 45 mylios iki Kharkovo ir Kursk geležinkelio susijungimo.

Kiniečiai Atsiima Miestus

Chungking, Kinija, vas. 1 — Kiniečių kareiviai atsiėmė Shihpan ir Susiang miestelius, rytinėje Kwangtung provincijoj, arti Swatow. Kiniečiai užmušė daugiau kaip 100 japonų kareivių.

Prancūzai Negali Sudaryti Politinės Vienybės

Šiaurės Afrika, vas. 1 — Generolas Giraud, vyriausias vadas Prancūzų Šiaurinės ir Vakarinės Afrikos, pareiškė, kad iki šiol dar negalima sudaryti politinės vienybės su de Gaulle, kovojančiais prancūzais. Tačiau bus palaikomi militariai ir ekonominiai santykiai. Visi turi vieną tikslą — "sumušt nacius".

Reikalingas Padorumo Frontas

New York, vas. 1 —Herbert Hoover, buvęs Amerikos prezidentas, kalbėdabas Victory klūbe, pareiškė, kad šiandien turime respublikonų frontą, demokratų frontą, fašistų frontą, komunistų frontą ir kitokius frontus, bet užvis svarbiausio fronto, būtent, padorumo fronto dar neturime. Šis padorumo frontas būtinai reikalingas ne tik kituose pasaulio kraštuose, bet labiausia Amerikoje. Padorumo frontas yra reikalingiausias.

Kraujo Antspaudas Laisvės Raštui

(LKFSB) Besiartinant sidabrinei (25 m.) Lietuvos nepriklausomybės sukakčiai mes prisimename, kad daug jauno lietuviško kraujo nutekėjo, susigėrė į tėvynės žemę, kol laisvės paskelbimas liko šviesi tikrovė. Apskaičiuota, kad per nepriklausomybės karus žuvo kautynėse ar mirė nuo gautų žaizdų: karininkų 40, kareivių 1.294, šaulių 67, iš viso — 1401. Buvo sužeistų: karininkų — 93, kareivių — 2.438, šaulių — 146, viso — 2.677. Dingo be žinios karininkų — 16, kareivių — 813, iš viso—829. Mirė nuo užkrečiamų ligų 237 kariai. Invalidų liko kareivių ir karininkų — 154. Taip kad iš viso Lietuvos nepriklausomybės kovos karių ir šaulių eilėse pareikalavo aukų 5.298 vyrus. O kas suskaitys, kiek žuvo ir nukentėjo civilinių gyventojų?

Lietuviai Turi Daug Draugų Angluose

(LKFSB) Mūsų korespondentas iš Londono praneša, kad pas įtakingus asmenis lankėsi Kazimieras A. Brazdžionis, kuriam pavyko išsikalbėti Lietuvos reikalais ir patirti jų nusistatymą. Jo vizitai įtikino, kad lietuviai turi daug draugų žymiausiuose Anglijos sluoksniuose ir kad vieninga ypač Amerikoje esančių lietuvių veikla dėl Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo, galėtų atnešti gerų rezultatų.

Sudegė 28 Žmonės

Seattle, vas. 1 — Invalidų Senatorijoj kilo gaisras. Sudegė 28 žmonės ir keleta sužeista.

BRITAI BOMBARDAVO BERLYNĄ

Londonas, vas. 1 — Pereitą šeštadienį, sausio 30 d., dienos metu, Britų lakūnai pasiekė Berlyną, Vokietijos sostinę ir numetė nemažai bombų, kuriomis sukūrė gaisrus. Bombardavimas buvo taikomas kaip tik tuo laiku, kada turėjo kalbėti Hitleris arba jo pagelbininkas.

Sakoma, kad pats Hitleris buvęs karo fronte. Jis savo kalbą palikęs Goering'ui. Laike Goeringo kalbos įvyko bombardavimas, kuris kelius kartus pertraukė jo kalbą. Padaryta nuostolių, o kas svarbiausia išgąsdino nacių "tūzus". Goeringas savo kalboje pareiškė kerštą Anglijai už Berlyno bombardavimą.

Pabrango Pragyvenimas

Washington, D. C., vas. 1 — Pranešama, kad Amerikoje pragyvenimas pakilo 22 nuošimčiais.

Dar Nuskandino 6 Japonų Laivus

Washington, D. C., vas. 1 — Jung. Valstybių submarinai dar nuskandino 6 japonų laivus.

Prezidentas Rooseveltas Grįžo Į Baltuosius Rūmus

Sugrįžo Padaręs 14,000 Mylių Kelionę – Daugiausia Oru – Iš Miami Traukiniu.

Washington, D. C., vas. 1 — Vakar vakare grįžo į Baltuosius Rūmus Prezidentas Rooseveltas. Kelionėje buvo 23 dienas. Po sekmingos konferencijos su Anglijos premieru Churchill ir įvairiais karo vadais, Prez. Rooseveltas aplankė Jung. Valstybių kareivius Šiaurės Afrikoje, kartu su kareiviais valgė ir kalbėjosi, kas žymiai pakėlė kareivių dvasią.

Grįždamas iš Šiaurės Afrikos prez. Rooseveltas buvo sustojęs Liberijoj, Vakarinės Afrikos respublikoje. Iš Liberijos pro Dakar per Atlantiką lėktuvu pasuko į Pietinę Ameriką. Sustojo Brazilijoj, ir ten matėsi su Brazilijos prezidentu Getulio Vargas.

Šeštadienį pasiekė Trinidadą, Britų Vakarų Indies, kur Jung. Valstybės turi bazę, kurioj yra stipri sargyba ir saugoja Panamos kanalą. Gyventojai džiaugėsi ir sveikino Prezidentą. Iš West Indies Prezidentas lėktuvu lėkė į Miami, Floridą, o iš Floridos į Washington, D. C.

Štai kada ir kur vyko Prezidentas:

Sausio 9, išvyko iš Washington, D. C.

Sausio 14 — Pasiekė Casablanca, Prancūzų Morocco, ir tuojau pradėjo konferenciją su premieru Churchill ir militariais vadais.

Sausio 22 — Suvedė generolus De Gaulle ir Giraud bendram pasitarimui.

Sausio 24 d. — Užsibaigė Casablanca konferencija.

Sausio 27 —Aplankė Liberijos prezidentas.

Sausio 28 — Atvyko į Natal, Braziliją, ir konferavo su Brazilijos prezidentu Getulio Vargas ant Amerikos destrojerio.

Sausio 30 — Išvyko iš Natal.

Sausio 30 — Sustojo Trinidade, Britų Vakarų Indies, ir iš ten lėkė į Miamį, Floridą.

Sausio 31 — Sugrįžo į Baltuosius Rūmus.

SULAIKĖ NACIUS TUNISIJOJ

Iš Alijantų Centro, Šiaurės Afrika, vas. 1 — Vokietijos nacių karo jėgos Tunisijoj, Šiaurės Afrikoj, prasiveržė pro prancūzų eiles ir pasivarė 6 mylias pirmyn. Tačiau alijantų karo jėgos sulaikė nacius, ir prancūzų pranešimai sako, kad alijantų kariuomenė smarkiai puolė nacius ir nemažai jų tankų sunaikino.

Britų aštuntoji armija jau įėjo į Tunisiją, ir vis stumia nacių maršalo Rommel'io armiją tolyn į Tunisiją, kur laukia Jung. Valstybių ir Prancūzų armijos.

Alijantų karo jėgos nušovė 8 nacių lėktuvus.

Sugavo Pabėgusius Kalinius

Boston, Mass. — Penkiolikos metų mergaitė iš Dorchester suteikė informacijų policijai apie pabėgusius du kalinius nuo Deer Salos. Policija tuojau apsupo namą, 9 Pompeii St., Roxbury, ir pabėgėlius kalinius, būtent, Bronislavą Valungevičių iš So. Bostono, ir Arthur Prescott. Sakoma, kad abu kaliniai pabėgėliai buvo gavę darbus ir gerai gyvenę. Dabar vėl bus grąžinti į kalėjimą—Deer Island.

Hamburgo Miestas Liepsnose

Londonas, vas. 1 — Šeštadienio naktį, sausio 30 d., Britų bomberiai puolė Vokietijos nacių svarbų uostą ir miestą Hamburg. Sukėlė didelius gaisrus, kurie padarė nemažai nuostolių. Apie šimtas bomberių dalyvavo bombardavime. Tik 5 iš jų negrįžo į oro stovyklas.

Žuvo 19 Jūreivių

Ukiah, California, vas. 1 —Jung. Valstybių oro laivyno departmentui pranešė šerifas, kad už dešimties mylių į pietvakarus nuo čia jis rado susidaužusį ir sudegusį laivyno transportinį lėktuvą, kuris lėkė iš Pearl Harbor į San Francisco.

Ruošia Karo Racionavimo Knygutę No. 3

Washington, D. C., vas. 1 — Office of Price Administration (Kainų Administracijos Ofisas) praneša, kad yra ruošiama nauja racionavimo knygutė No. 3. Tačiau kol kas nėra nustatyta koki produktai bus racionuojami.

ĮVAIRIOS ŽINIOS

Vyrai Nuo 18 ligi 45 m. Privalo Nešioti Draft Board Pažymėjimus

Nuo pereito pirmadienio yra privaloma visiems vyrams nuo 18 ligi 45 metų, nešioti savo draft board'o registracijos pažymėjimą. Pažymėjimas yra dvejopas — pirmutinė registracijos korčiukė ir vėlesnė draft board'o klasifikacijos— paskyrimo į kategoriją atvirutė.

Jeigu, kuris vyras minėto amžiaus pametė vieną iš tų pažymėjimų arba abu pažymėjimus prarado, tai jo pareiga kuogreičiausiai nueiti pas savo draft board'ą ir gauti naujas kopijas anų pažymėjimų.

Valdžia Rekvizavo 196 Sunkvežimius

New York, vas. 1 — Karo Produkcijos Taryba įsakė rekvizuoti (paimti vyriausybės žinion) 196 naujus sunkvežimius (trucks), priklausančius Lasky Motor Car korporacijai, Brooklyn, N. Y.

Sakoma, kad tie sunkvežimiai buvo garadžiuose sustatyti ir apleisti.

★ Ryšium su vokiečių reicho komisariato "Ostlande" įsteigimo metinėmis sukaktuvėmis, vokiečių komisarai siuntinėjo vienas kitam sveikinimo telegramas, darė pareiškimus ir tt. Tačiau nei vienas vokiečių laikraštis negalėjo paminėti, kad šią sukaktį būtų kaip nors atžymėję lietuviai ar kiti "Ostlando" "vietiniai" gyventojai...

★ Lietuvoje išleistas įsakymas, pagal kurį visi vyrai turės vykti miško kirtimo darbams. Kiekvienas vyras turėsiąs pagaminti 25 kvadratinius metrus malkų. Tokiam kiekiui pagaminti esanti numatoma trijų savaičių darbo prievolė, kuri numatyta tarp rugsėjo 1 ir lapkričio 15 d. Vengiantieji prievolės negausią leidimo malkoms nusipirkti.

300 Londono Par. Liet. Tarnauja Kariuomenėje

(LKFSB) Kun. Dr. K. Matulaitis, Londono lietuvių parapijos klebonas, lankydamas savo parapijiečius renka fotografijas lietuvių karių. Jo apskaičiavimu Anglijos armijoje yra apie 300 lietuvių vyrų ar moterų, kilusių iš tos parapijos. Surinkus jų visų atvaizdus numatoma įdėti į gražius rėmus ir padėti bažnyčioje gražioje vietoje. Tas fotomontažas skelbs lietuvių gyvasties ir kraujo aukas dėl demokratiškesnio, teisingesnio pasaulio sutvarkymo.

★ "Deutsche Zeitung im Ostland" (VIII. 6 ir 8) aprašinėja "Ostlando" radio stočių vienerių metų veikimo sukaktį. Visas 'Ostlando' stotis perėmė Vokietijos radio stočių bendrovė, kuri 'Ostlandui' paskyrusi savo įgaliotinį, kažkokį Hans Kriegler. Šis paveiksle atvaizduotas SS uniformoje. Laikraštis tarp kita ko rašo, kad 'Ostlando' radijų vokiškoji vadovybė gaunanti skundų iš "vietinių" klausytojų, kad programa esanti "per mažai lietuviška ar latviška ir tt.". Tokie skundai esą nepamatuoti". Vadovybei nesą lengva suderinti Vokietijos ir "vietinius" interesus. Skundų gaunama ir iš tų, kurie "nei žodžio nemoka vokiškai". Todėl kai kurie programos numeriai esą perduodami dviem kalbom. Pasak laikraščio, esąs didelis skaičius "vietinių" menininkų, kurie dėl vienų ar kitų priežaščių nepritraukiami prie programos atlikimo. Tačiau ir į juos "bus atsižvelgta". Žinios "vietinėmis" kalbomis esančios duodamos keturis kartus per dieną.

★ Nukreipus visą metalą nuo civilių išdirbyščių į karo reikmenų išdirbystę, jaučiamas trūkumas — "alarm clocks" — laikrodžių, todėl dabar greitu laiku bus pradėta išdirbinėti tos rūšies laikrodžius iš plastikinės medžiagos.

Amerikos Lietuviai Kare Už Lietuvos Laisvę

(LKFSB) Artinantis Lietuvos nepriklausomybės sukakties minėjimui prisimename, kad anais kovų dėl laisvės laikais USA lietuviai net su ginklu rankose padėjo Lietuvai išsikovoti laisvę. Amerikoje, nežiūrint draudimo organizuotiems ir ginkluotiems vykti į tėvų krašto kovų laukus, susidarė lietuvių brigada ir Lietuvos Laisvės Sargų būriai. Vyrai mankštinosi, reguliariai susirinkdami. Savanorių organizavime pasižymėjo leit. K. Milius. Liet. Laisvės Sargų vadu buvo kapitonas Julius J. Bielskis. Nemažai pagelbėjo ir Amerikos kariuomenės pulkininkas Swarthort - Juododis, kapitonas White, kapt. Russell, leit. Herman-Purvis, leit. Samuels (žuvęs 1920 m. Kaune) ir daug kitų. Atvykę į Lietuvą amerikiečiai savanoriai daugiausia tarnavo 4 pėst. pulke ir keli jų žuvo kautynėse su lenkais. Be to dar tarnavo aviacijoje, Karo Mokykloje, pirmame pulke, gusaruose, artilerijoje ir kitose dalyse. Be šių atvykusių iš Amerikos, dar apie 100 amerikiečių, kurie prieš karą ar karo metu buvo nuvykę į Europą, stojo Lietuvos kariuomenėn. Apskaičiuojama, kad daugiau kaip šimtas buv. Lietuvos kariuomenės savanorių dabar gyvena Amerikoje. Jų visų pavardės sunku susekti. L. L. Sargų Štabui buvo žinomi šie: kapt. St. Girėnas, leit. Zamkus, viršila Vl. Balčas, J. Očikas, K. Slivinas, J. Jurgėla, Mikalauskas, M. Zujus, J. Ambrazas, Žukauskas, Maksvytis, Jonas K. Milius, K. Jurgėla.

★ Illinois valstybės Agrikultūros Kolegijos profesorius Miss Gladys Kinsman, praneša, kad vaikams duoda daugiausia energijos tai daržovės ir vaisiai. Ji sako: morkos nepadarys mergaitės garbanuotų plaukų, bet ji turės liekną liemenėlį ir gerą matymą. Tas pat ir vaikinam: ruškyniai nepadarys jo kojų poniško sportiškumo, bet jis bus tvirtas ir stiprus, kaip lietuviškas žaliukas. Taipgi labai didelę vertę priduodama ir pienui. Sakoma, kad daugelis jaunuolių norinčių įstoti į kariuomenę buvo nepriimti tik dėl to, kad jie neturėję nei dvylikos sveikų dantų. O tai, kad jie negėrė pieno, kuris turi savyje kalkių reikalingų kaulų sutvirtinimui. Taipgi ir merginom pastabą, kurios susirgę mintimi, kad pienas nutukina, tai yra tik sapnas. Pienas jokio nutukimo nepalaiko, jis yra vienas iš sveikiausių ir reikalingiausių mūsų kūno sveikatingumo dalykų.

★ Amerikoj dabartiniu laiku priimta, kad vienas darbas būtų daromas vieno žmogaus. Kada Dėdės Samo karo vadas Afrikoje gen. Eisenhower atlieka kelis darbus: sutaiko prancūzus, veda su paskiromis prancūzų grupėmis įvairias derybas, tai sakoma, kad karo frontas nuo to nukenčia. Todėl ir sakoma, kad generolas Eisenhower yra atitrauktas šale karo vado tiesioginio darbo ir kitiems politiniams darbams.

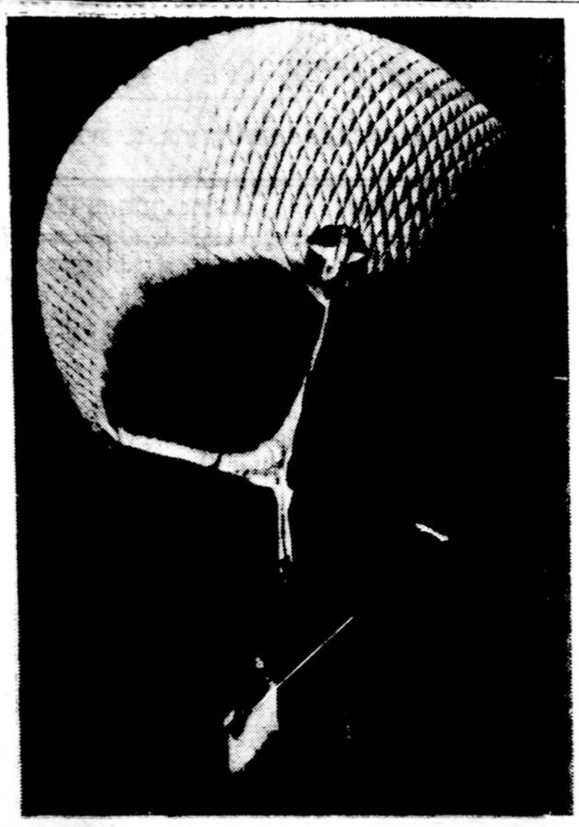

Akys į debesis. Šios ir kitos rūšies baliūnai yra panaudojami sekti priešo submarinų ir bomberių judėjimą vandenynų pakraščiuose.

Naminis Frontas

Prez. Rooseveltas Remia Raud. Kryžiaus Vajų Dėl Slaugių

Pareikšdamas, kad naminio fronto sveikata turi būti apsaugota, jeigu karas bus koplačiausiai vykdomas, Prezidentas Rooseveltas, laiške Raud. Kryžiaus pirmininkui Norman H. Davis, širdingai remia Amerikos Raudonojo Kryžiaus trijų mėnesių vajų rekrutuoti karo slauges, pagelbininkes ir namų slaugimo tarnautojas.

Red Cross Nursing Service pradėjo vajų pabaigoje sausio mėn. Pageidaujama rekrutuoti 36,000 registruotų slaugių armijos ir laivyno slaugių korpusams; 100,000 Raud. Kryžiaus slaugių pagelbininkių padėti; profesijonalių slaugių civilių ir valdžios ligoninėms; ir 1,000,000 mokinių dėl R. Kryžiaus namų slaugimo klasų, kur bus mokinama ligonių priežiūra, sveikatos apsaugojimo būdai ir ligų sulaikymas.

Prezidentas savo laiške sakė: — "Mes visi sutinkame, kad šiame kare sveikata kovojančių vyrų pirmoj vietoj. Bet, mes taipgi žinome, kad mūsų didžioji civilių armija, mūsų apsaugos darbininkai, mūsų vaikai ir mūsų namų darbininkai privalo būti sveiki, jeigu karas bus koplačiausiai vykdomas".

Pagal neseniai priimtą Karo Departamento nusistatymą, lavintos slaugės, kurios yra pilietės ne-kovojančių tautų arba šalių, draugingų Jung. Valstybėms, gali priklausyti prie Army Nurse Corps, jeigu jos prisilaiko prie kitų reikalavimų ir jos aplikacijas gali pasiųsti per vietinius Raud. Kryžiaus skyrius.

Vartokite V-Paštą

Armija ir Laivynas — kartu su Pašto Departamentu, — ragina visus žmones vartoti V-paštą, kada jie rašo mūsų kovojantiems vyrams. Svarbiausias tikslas šio patarnavimo yra kuogreičiausia pristatyti paštą mūsų kareiviams — greitai, saugiai ir pačiu laiku taupyti vietą. Šis paštas užima mažą dalelę reguliarios pašto vietos; nes V-paštas yra popieros rūšis, kuris pavelino nufotografavimą laiškų, jų sumažinimą ir vėl padidinimą.

1. Su V-paštu galima labai greitai pasiekti vyrus užsienyje. V-paštas siunčiamas oru. Į tris dienas po Šiaurės Afrikos invazijos, V-paštas jau keliavo mūsų pulkams tenais. Karo ir Laivyno Departamentai greičiau persiunčia šį paštą, negu visokį kitą paštą.

2) V-paštas yra saugiausias iš karo laiko susirašinėjimų. Iš 10,000,000 V-paštu siunčiamų laiškų, adresuotų vyrams mūsų ginkluotose jėgose, lig šiol, nei vienas nepamestas. Originalūs laiškai palikti išsiuntimo uoste. Jeigu lėktuvas su V-paštu nušautas, priešo veiksmu ar kitaip, laiškai vėl nufotografuoti ir išsiųsti per mikrofilmą.

3) V-paštas tapo vietą dėl reikmenų ir karo medžiagai, kurie taip būtinai reikalingi mūsų kovojantiems vyrams. 1800 laiškų, pakeisti į V-paštą užima tiek vietos, kiek užimtų cigaretų pakelis.

Vartokite Jūsų Centus Ir Penktukus

Mint Direktorė praneša, kad bus rimtas trūkumas smulkių pinigų, ypatingai centų ir penktukų. To priežastis yra vartojimas viso metalo militariniams tikslams. Naujų pinigų negalima gaminti.

Palengvinti padėtį, žmonės yra raginami vartoti tuos smulkius pinigus, kuriuos jie taupo mažose bankutėse, kitose taupymo vietose, namuose ir pan.

Iždo Departamentas norėtų patarti, kad šie pinigai būtų įvestuojami į Karo Ženklelius. Pirma, jie tada būtų apyvartoj; antra, daugiau ženklelių būtų parduota. OWI.

Londono Lietuviai Prašo Mus Ruoštis

(LKFSB) Lietuvos Įgal. Ministeriai - pasiuntiniai prie įvairių valstybių pasiskirstę darbu ruošia medžiagą būsimąjai taikos konferencijai. Jų darbą sunkina stoka žinių ir lėšų. Įtakingesnieji Londono lietuviai perdavė pageidavimą, kad Amerikos lietuviai irgi tais klausimais daugiau susirūpintų. Kitos tautos jau atkakliai toje srityje dirba. Taip, pav., lenkai su prof. Seyda priešakyje rengią lietuviams stambią bylą.

— "Kauener Zeitung" (VIII. 1) skelbia vokiečių generalinio komisariato potvarkį dėl Lietuvos teismų veikimo. Pagal jį, nuo 1941 m. birželio 22 d. principe veikia Lietuvos teismų santvarkos įstatymas, išleistas 1933 m. liepos m. 11 d. Taip pat veikia teisė, buvusi galioje iki bolševikų okupacijos, tačiau su šiomis slygomis:

1) kiek ji neprieštarauja administracijos perėmimo iš Vokietijos pusės esmei,

2) kiek ji nėra pakeista vokiečių karinių ar civilinių įstaigų įsakymų. Bolševikų laikais išleisti įstatymai nustoja galios, "kiek po 1941 m. birželio 21 d. nenustatyta kitaip." Nacionalizacijų panaikinimui galioja ypatingi nuostatai.

Iš Lietuvoje veikusiųjų teismų panaikinamas vyriausias tribunolas, kurio vietą užima apeliacijos rūmai.

Ypatingą reikšmę tenka skirti potvarkio paragrafui, kuris nusako, kad "vokiečių vyriausiojo teismo teisė peržiūrėti vietinių teismų sprendimus lieka nepaliesta".

Jurginis Ir Rukas Yra Gyvi Lietuvoje

★ Iš visiškai patikimų šaltinių praneša, kad Juozas Jurginis ir Antanas Rukas yra gyvi ir gyvena Lietuvoje.

Juozas Jurginis prieš bolševikų okupaciją buvo "Lietuvos Žinių" korespondentu Stockholme, bet atėjus bolševikams nusiskubino į Lietuvą, kur jis priklausė tai daug žalos pridariusiai iliuzionistų grupei, kuri bolševikų okupacijos sąlygomis tarėsi galėsianti kurti "tikrąją demokratiją". Jį Kaunan parsikvietė Pijus Glovackas, kuris buvo paskirtas "liaudies vyriausybės" užsienių reikalų vicemisteriu. J. Jurginis toje ministerijoje dirbo kelias savaites, kol Lietuva nebuvo "formaliai" įjungta į SSSR, ir laikinai ėjo politikos departamento direktoriaus pareigas. Greičiausia, kad J. Jurginis nė nebuvo įstojęs į bolševikų partiją, nes jau netrukus po bolševikų okupacijos pradžios mus pasiekė žinia, kad jis greit nusivylė bolševikų "demokratija". Jis dirbo švietimo komisariate ir dažnai rašinėjo bolševikų laikraščiuose "kultūros" temomis. Kai bolševikai traukėsi iš Lietuvos, Jurginis su jais nesiryžo bėgti ir pasiliko Vilniuje. Dabar jis dirba kaipo vertėjas "Lietūkio" Vilniaus skyriuje ir laiks nuo laiko rašinėja Kauno dienraštyj "Į Laisvę".

Kai dėl Antano Ruko, tai jis Nepriklausomoje Lietuvoje dirbo "Lietuvos Žinių" redakcijoj ir "Varpo" administracijoj, bet po bolševikų okupacijos perėjo į švietimo komisarijatą ir buvo pasinešęs ten karjėrą daryti. Šis smulkaus tipo eiliakalis yra parašęs ir vieną kitą eilėraštį okupantų garbei. Kuo A. Rukas šiuo metu verčiasi, nėra žinoma, bet jis yra Lietuvoje sveikas ir gyvas. Panašaus tipo "kultūrininkus" lietuvių visuomenė boikotuoja, kas ypatingai nemaloniai juos veikia.

Jums nereikia porcijos korčiukės pirkimui J. V. Karo Bonų.

PLAČIAUSIAI AMERIKOJE SKAITOMAS

yra

mėnesinis, religinis, paveiksluotas laikraštis

"Šv. Pranciškaus Varpelis"

Pigiausias laikraštis yra

"VARPELIS"

Metams kainuoja tik $1.00
Kanadoje $2.00

Kas prisiųs daugiau, gaus dovanų vertingų knygučių. Platintojai, surinkę *tris naujas "Varpelio" prenumeratas*, ketvirtą "Varpelio" prenumeratą gauna dykai ir "Varpelį" gali siųsti kam nori. Platintojai surinkę daugiausia prenumeratų gauna vertingų dovanų.

"VARPELIS"

Duoda naujausių žinių iš katalikų gyvenimo Amerikoje ir kituose kraštuose. Aprašo Lietuvių kančias Lietuvoje. Talpina gražių aprašymų, pavyzdžių ir trumpų straipsnelių.

Adresas:

FRANCISCAN FATHERS
310 Orchard Street Pittsburgh, Penna.
Telephone — Hemlock 6567

ĮVAIRIOS KNYGOS

JĖZUS KRISTUS. — Jo gyvenimas ir darbai. Parašė Vyskupas Būčys, geri apdarai, 514 puslapių... $2.50

VALGIŲ GAMINIMAS. Ši knyga labai tinkama šeimininkėms, nes joje yra labai daug receptų, kaip pigiai ir gerai pagaminti valgius ir vaisinį vyną. Knyga turi 223 puslapius. Kaina $1.00

PILIETYBĖS KATEKIZMAS. Šioje knygutėje randasi klausimai lietuvių ir anglų kalbose. Norintiems patapti Amerikos piliečiu ši knygutė yra labai naudinga įsigyti. Kaina tik ..... 25c.

SEPTYNI KRISTAUS ŽODŽIAI NUO KRYŽIAUS, parašė kun. Pr. Juškaitis. Kaina ..... 25c.

ENCIKLIKA Šv. Tėvo Pijaus XI. Kaina ..... 10c.

GEGUŽĖS MĖNUO, Kun. Pr. Žadeikis, labai gražūs kiekvienai dienai pasiskaitymai. Kaina buvo 50c., dabar parduodame po ..... 25c.

JONO KMITO EILĖS, buvo kaina $1.00, dabar .... 50c.

LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA. Parašė Kun. Dr. J. Starkus. Kaina $1.10

VYTIS KANKINYS (Šv. Jurgis) penkių veiksmų tragedija. Parašė V. Nagornoskis. Kaina ..... 35c.

Su užsakymais kreipkitės ---

"DARBININKAS"

366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every Tuesday and Friday except Holidays such as New Year, Good Friday, Memorial Day, Independence Day Labor Day, Thanksgiving and Christmas

——— by ———

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston Mass. under the Act of March 3, 1870.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 8, 1917, authorized on July 12, 1918

SUBSCRIPTION RATES:		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	$4.00	Amerikoje metams	$4.00
Domestic once per week yearly	$2.00	Vieną kart savaitėje metams	$2.00
Foreign yearly	$5.00	Užsieny metams	$5.00
Foreign once per week yearly	$2.50	Užsieny 1 kart sa-tėj metams	$2.50

DARBININKAS

366 West Broadway, South Boston, Mass

Telephone SOUth Boston 2680

Spiegimas Dėl Lovio

Mūsų raudonikiai smarkiai puola naujai susidariusią Lietuvių Tarybą, nervingai šūkaudami, kad, girdi, niekam dabar nevalia kištis į Lietuvos reikalus, o visą susitvarkymo darbą reikią palikti Lietuvos žmonėms. Tai neva demokratiškas protavimas, bet tikrenybėje tai gryna išdavystė. Jei raudonieji būtų nuoširdūs ir rimtai trokštų Lietuvos labo, tai į jų neva naivų galvojimą būtų galima šitaip atsakyti.

Lietuva dabar pavergta ir laikoma karinės apgulos padėty. Net mažiausias tautinis judėsys yra akiliai dabojamas ir tuč tuojau likviduojamas. Tad jokia tautinė organizuotė karo metu Lietuvoj neįmanoma. Pasilieka užsienis. Bet kur tas užsienis? Vokietija, Prancūzija, Italija ir kitos nacių pavergtos ar dabojamos šalys automačiai atpuola. Anglijoj lietuvių išeivija neskaitlinga. Vien Amerika sudaro tinkamiausią dirvą lietuvių organizuotei. Čia stambiausia, geriausiai organizuota ir laisviausia Lietuvos išeivijos dalis. Jeigu čia gyvenantieji lietuviai nesirūpins Lietuvos likimu, tai nepriklausomybės šansai bus lygūs nuliui. Tad Lietuvių Tarybos siekimas, visiškai normalus. Jos nariai Lietuvos piliečiai, visi kilę iš žmonių darbininkų tarpo. Jie inteligentai, tai tiesa. Bet be inteligentijos vadovybės joks stambesnis tautos darbas neįmanomas. Viskas čia tvarkoj. Tai kam tie mūsų raudonikiai sielojasi?

Lyg atrodytų, kad jie nejučiomis, nesusivokdami atlieka tą liurbišką neveiklumo agitaciją. Bet, žinant, kam jie tarnauja ir kieno nurodymais vadovaujasi, nė momentui netenka abejoti, kad čia reiškiasi ne jų naivumas, bet išdavystė. Jų planas aiškus. Galvosena štai kokia. Lietuvai esant surakintai, laisvės sąjudis ten neįmanomas. Vokiečiai nejučiomis ir nenoromis saugoja raudonųjų interesus. Tad sovietų armija, vokiečius nugalėjusi, ant jų kulnų įsibrauna į Lietuvą ir atsigabena jau pagamintą valdžios aparatą. Reiškia, belaisvį iš vienų pančių kiša į kitus, neduodami jam nė atsikvėpti, ne tai kad susiorganizuoti. Lietuvos rolė tarsi kokio lavono — iš vieno karsto gulk į kitą. Koks džiaugsmas tautos graboriams! Tegu tai ir lakiejų tarnyba, bet vis tik šiokia tokia viršenybė. Tarsi maskolių puskarininko ypatinga teisė: drebėti prieš vyresnįjį ir daužyti žandus žemesniajam. Rojus — ne rojus, bet pakenčiamas lakiejų prieškambaris.

Gi jeigu čia susidaro Tautos Taryba, kurios veikla, kad ir ne oficialinė, gali daug padėti Lietuvos reikalams, tai "samozvancų" — grobikų užsimojimams gali būti suteiktas lemiantis smūgis. Jie šūkauja pagal nurodymus, bet ir be nurodymų jie rėktų, nes ir patys nujunta, kad gali būti negerai. Visiems gerai žinomas gyvūnas tada garsiausiai spiegia, kai mato, kad nepritilps prie lovio. K.

Lietuvių Katalikų Spauda Ir Mokykla

Seselių Kazimieriečių ir Pranciškiečių vadamos lietuvių katalikų parapijinės mokyklos, kaip ir abi jų akademijos taip ir TT. Marijonų kolegija, praeity uoliau rūpinosi lietuvių katalikų spauda, sekmingiau ją palaikė ir plėtė.

Nežiūrint sunkių laikų ir apystovų, TT. Marijonų kolegija Marianapoly, Thompson, Conn., jau 10 metai kaip leidžia lietuvių katalikų paveikslų mėnraštį "Studentų Žodį", gi Seselės Kazimierietės iš Chicagos, Ill. leidžia kartą į du mėnesius iliustruotus Šv. Kazimiero Akademijos "Aidus", kurie iš pradžių ėjo kas mėnesį.

Kaip trijų kongregacijų lietuvaitės Seselės, taip ir TT. Marijonai visada rūpinosi mokiniams, akademikėms ir studentams įkvėpti meilę lietuvių katalikų spaudos ir žadinti jų dvasią ir auklėti jų gabumus, kad pamiltų lietuviškai rašyti, kūrti. Tuo būdu lapkričio mėnesį lietuvių katalikų mokyklose būdavo puikios knygų parodos, gi vasario mėnesį susirūpinta lietuvių katalikų spauda, būtent, knygomis ir laikraščiais.

Nūngi, tikrovėje tarsi jau ne be taip. Nors leidžiami akademikių ir studentų mėnraščiai, nors ne visi lietuvių laikraščiai sumažėjo, bet jų visų prenumerata kas met silpnėja ir skaitytojai mažėja, gi gaivi lietuvių didvyrių meilė ir patrijotinga dvasia nyksta, ypatingai iš kaikurių lietuvių savaitinių laikraščių.

Apgailestautinai realizuojame skurdžią lietuvių katalikų spaudos padėtį, nes per 51 savaitę metuose lietuviai susidomi ir susirūpina gal tik vieną sekmadienį ar vieną savaitę į metus lietuviškosios spaudos vajumi. Tik tokiu trumpu laiku darbuojasi lietuvių katalikų spaudos naudai.

Mokyklose reikia dėstyti lietuvių katalikų spaudos reikšmę, įtaką, galybę.

Tikrovė, kad lietuvių katalikų mokyklas kasmet baigia tūkstančiai katalikų sūnų ir dukterų, bet kiek iš jų realizuoja lietuvių katalikų spaudos reikšmę, įtaką, galybę? Kiek iš jų rašo į lietuvių laikraščius? Kiek iš jų palaiko ir plėčia lietuvių katalikų spaudą?

Labai maža graduantų dalis interesuojasi lietuvių katalikų spauda. Daugelis iš jų kalba, būk lietuvių katalikų literatūra menka, ir dėl to neapsimoka jos skaityti; arba, kiti išsikalba, kad lietuvių laikraštija silpna ir neiškilusi kaip kitų tautų, dėl to ją skaityti tik laiko gaišinimas.

Jei tikrai taip yra, tai nereikia kaltinti nė redaktorių, nė leidėjų, bet reikia kitur žvelgti priežasties dėl ko yra taip, kaip yra.

Jei tūkstančiai baigusių lietuvių katalikų mokyklas būtų ruošiami rašyti į lietuvių laikraščius, juos skaityti ir plėsti, nūngi mūsų lietuvių spauda nebūtų statiška, bet būtų reikšminga, įtakinga, galinga, tiesiog dinamiška; be to, nestigtų lietuvių žurnalistų, o mūsų laikraščiai turėtų ne keletą tūkstančių, bet šimtus tūkstančių skaitytojų, gi knygų leidimas būtų lobingas ir pelningas.

Seselės mokytojos arba kiti mokytojai tegu prisiima kilnią atsakomybę mokiniams ir studentams niško troškimo pamilti lietuvių literatūros savitumą ir grožį. Akademikės ir studentai tegu savita mūsų raštija didžiuojasi ir tesipratina lietuviškai rašyti, tetvirtina savo gabumus lietuviškosios žurnalistikos srityje ir savo raštais tegausina gražiąją bei meniškąją lietuvių herojų literatūrą.

Gi jaunieji mūsų žurnalistai ir literatai taip pat neturėtų pamiršti, kad Popiežius Pijus XI, 1923 metais, iškilmingai paskelbė Šv. Pranciškų Salietį, kaip pavyzdį ir dangiškąjį globėją visų katalikų rašytojų, "kurie dėsto, platina ir gina krikščioniškąjį mokslą". Todėl, jie visi savo raštuose arba literatiniame kūrybingume turėtų visada vairuotis antgamtine kryptimi, ir sekant Šv. Pranciškaus Saliečio garbingąjį pavyzdį, kad spaudoje be baimės ir drąsiai gintų Katalikų Bažnyčios mokslą ir žmonėms suprantančiai aiškintų katalikų tikėjimo tiesą. Tuomi jie atverstų kitų daugelį atskalūnų, ir atsimetėlių nuo Katalikų Bažnyčios, jų sielas laimint Kristui Karaliui, ir katalikiškosios spaudos galybe ir įtaka, kad pasaulio galiūnai, tautų vadai ir visa žmonija Kristų Karalių pripažintų savo sąžinės ir sielos Karaliumi. Tada liautųsi kruvinieji ir žiaurūs karai, gi visa žemė aptektų Kristaus Karaliaus palaimos spinduliais ir ji nebūtų ašarų ir mizerijos pakalnė, bet dangiškoji taika ir ramybė tarptų gerosios valios žmonėse plačiame pasaulyje.

Kun. A. Tamoliūnas.

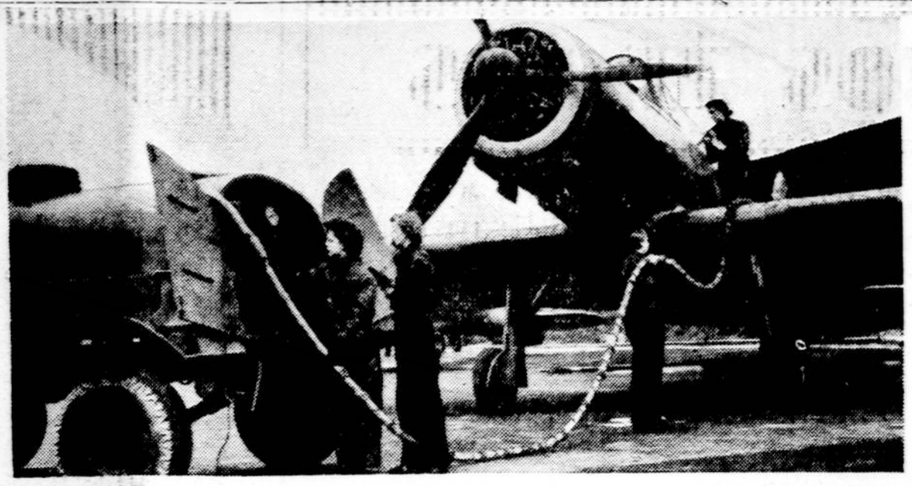

Anglijos karališkame oro laivyne matosi tarnauja ir moterys, kurios dirba įvairius darbus. Šiuo momentu jos prigirdina britų lengvąjį kovos orlaivį, kuris sutiks nacių Stuką.

LIETUVOS PASIUNTINYBĖS SPAUDOS ŽINIOS

Nr. 16. Washington, D. C. 1943 m. sausio 26 d.

1. Lietuvos Vyriausybinio Kontinuiteto Klausimu

Lietuvos Atstovas, p. Žadeikis, kalbėdamas į Lietuvos piliečių susirinkimą New Yorke š. m. sausio 8 d. pabrėžė reikalą daboti ir branginti savo valstybės vyriausybinį kontinuitetą.

Kontinuitetas pasirodo beesąs kapriznas daiktas, nes jį pasiėmęs aiškinti žinomas Čikagos politikas, taip išaiškino, kad ne polemikos, bet aiškumo sumetimais tenka prie jo išnaujo grįžti. Aiškintojas teisingai pastebi, kad "Lietuvos valstybė teisės atžvilgiu nėra išnykusi", bet sakydamas kad "jokios Lietuvos vyriausybės užsienyje nebuvo ir šiandien nėra" sėja nesusipratimus.

Aiškintojas brenda į konfliktą su Lietuvos teisine santvarka kai jis tvirtina: kad Ministras Pirmininkas A. Merkys gautas teises iš Prezidento Smetonos "perdavęs" Paleckiui ir kad apie tai Lietuvos Pasiuntiniai pranešę užsienio valstybėms, — kad Paleckis su savo bendradarbiais "padaręs Lietuvos perversmą," — kad Lietuvos vyriausybės kontinuiteto siūlas tapęs nutrauktas ir todėl jokio vyriausybinio kontinuiteto arba tęsimo nebeesą. Jis dar yra pridūręs aiškiai ginčitiną posakį, kad girdi vyriausybinio tęsimo sąvoka esanti tik monarkijoms ir dinastijoms reikalinga, bet ne demokratiškoms valstybėms.

Del čia iškeltų klausimų būtų galima daug ką pasakyti bei aiškinti. Tačiau mes bevelyjam tai palikti profesionalams, padarydami betgi šias pastabas, kurias negalime ignoruoti:

a) Prezidentas Smetona atsidūrė užsieny neatsisakęs nuo prezidentystės, ir todėl nesuteikdamas galios p. Merkiui vadovauti valstybei visuose reikaluose kaip svarbūs jie nebūtų. Aišku ir be paaiškinimo, kad Prezidentas į Lietuvą sugrįžti negalėjo ir dar negali. Jo prezidentavimo terminas sueina 1945 m.

b) Ministras Pirmininkas Merkys, laikinai eidamas Prezidento kasdienines pareigas, neturėjo teisės savo pareigų perleisti kitam (Paleckiui); jei jis visgi "perleido", tai ne kitaip, kaip prievartos apystovose.

c) Jei Lietuvos Pasiuntiniai ir būtų pranešę savo rezidencijos vyriausybėms apie atmainas Lietuvoje, tai tie pranešimai turėjo tik informacinės reikšmės, o ne kokį juridinį pripažinimo aktą. Čikagos redaktoriaus informatorius, kaipo buvęs diplomatas, beabejo žino, kad svetimos valstybės pasiinformuoja ir per savo pareigūnus.

d) Paleckis jokio perversmo Lietuvoje nepadarė, nes perversmas buvo jau padarytas Raudonosios Armijos įsiveržimu per Lietuvos sienas 1940 m. birželio 15 d. Raudonoji Armija ir Dekanozovas buvo jau surišę p. Merkio rankas dar prieš Paleckio pasirodymą. Todėl, p. Merkys jau nebegalėjo teisių gautų iš Prezidento ir savo, kaipo Pirmininko, beperduoti Paleckiui (nors ant popieros taip lyg atrodytų), nes jis nebebuvo laisvas agentas. Paleckis vėliau pats paliūdijo, kad Lietuvos sovietizacija įvykdyta tik dėl Raudonosios Armijos intervencijos. Tat būtų klaidinga manyti, kad Paleckio marionetinis rėžimas bent momentui turėjo kiek nors legalumo.

e) Yra klaidingas ir nelietuviškas galvojimas, kad būk lietuviškos "vyriausybės kontinuiteto nebėra". Komentatorius, pripažindamas, kad Lietuvos valstybė teisės akyse tebėra, tuomi pat turėtų pripažinti, kad ir jos vyriausybė tebėra juridine prasme. Ir ištikrųjų: Lietuvos Ministeriai ir konsulai tebedaro aktus, dalyvauja teismuose, etc. savo vyriausybės vardu, kas yra viešai pripažįstama. Lietuvos turtas užsieny tebelaikomas jos vyriausybės titulu. Nors Lietuvos vyriausybė yra prievartos glėbyje — under duress — bet kaip tėvynėje, taip svetur tebegyvuoja juridine prasme; tat ir jos kontinuitetas nėra nutrūkęs ir gali būti realizuotas sąlygoms pakitėjus.

f) Vyriausybinis kontinuitetas, ypač krizio metu, yra svarbus dalykas, nes be jo pavojus valstybei padidėtų: ji galėtų greičiau atsidurti chaoso glėbyje. Bet kontinuitetas visai nereiškia, kad kurios vienos srovės rėžimas turėtų būti įamžintas. Kontinuitetas yra legalumo gairė, kuri piliečiams namie, o ypač svetur gelbsti susivokti.

2. Kova Su Klaidingomis Informacijomis.

Klaidingos, o dažnai lyg tyčia iškraipytos informacijos apie Lietuvos reikalus dygsta kaip grybai. Jos kenksmingos, kaip tie musomiriai, — dėl to reikia pasisaugoti. Jas atpučia įvairūs vėjai. Jos patenka į laikraščius, žurnalus, knygas, žemėlapius ir parodas. Tenka jas kovoti tomis pat priemonėmis. Neprikl. Lietuvos įstaigoms tenka gintis ir daug tam laiko ir energijos atiduoti. Tūli žemėlapių dirbėjai ir almanakų apžvalgininkai apipilami propagandinės spaudos informacijomis, lyg suabejojo dėl pirmiau neabejotinų dalykų. Pavyzdžiui, 1942 m. gruodžio 13 d. tūlas N. Y. Times korespondentas pavadino Lietuvą "Axis satallite". Lietuvos Pasiuntinybė atsiliepė, nurodė klaidą ir Redakcija pranešė, kad korespondentui duotas įspėjimas tokių klaidų ateity vengti. Kova su tendencingomis informacijomis yra tikra pagelba karo laimėjimo pastangomis ir Atlantic Charter'io idėjomis šaknėti. Čia Lietuvos draugų privatinė iniciatyva reikalinga ir jų plunksnos darbai aukštai bus vertinami, kaipo ideališka talka.

Po Įvairius Kraštus Išblaškyti Lietuviai Jėzuitai

(LKFSB) Dėl karo ir okupacijos daugelis lietuvių jėzuitų turėjo apleisti savo tėvynę arba negalėjo į ją grįžti anksčiau išvažiavę užsienin studijuoti. Šiuo metu Prancūzijoje, Lijono apylinkės yra keturi lietuviai jėzuitai kunigai: Jonas Kubilius, Jonas Kukta (vysk. Kuktos brolio sūnus), Stasys Kulbis ir Antanas Liuima. Olandijoje yra du lietuviai jėzuitai studentai: — Pranas Liuima (Ant. Liuimos brolis) ir Kazimieras Pečkys (buvęs Lietuvos kariuomenės karininkas). Čekoslovakijoje—du klieriku: Juozas Aranauskas ir St. Barzda. Italijoje, Romoje yra kunigai Juozas Beleckas ir Bronius Krištanaitis, klierikai: — Kazim. Raudeliūnas, Jonas Sukackas, Juoz. Vaišnys ir Venčeslovas Gutauskas. Kažkur išsklaidyti Vokietijoje ir Austrijoje tėv. Karolis Garuckas ir Pranas Kuprevičius bei tėv. Jonas Raibužis, be to — keturi ar penki lietuviai jėzuitai klierikai. Dabar Vokietijoje naciai uždarė daugelį jėzuitų vienuolynų, taigi nežinia, ar tie lietuviai turės kokią galimybę tęsti savo studijas. Jėzuitai kunigai norėjo iš Vokietijos grįžti į Lietuvą, bet vis negalėjo gauti leidimo. Prancūzai iki nacių okupacijos buvo palankūs lietuviams. Tėv. Kulbis galėjo darbuotis prancūzų jaunimo vasarinėse stovyklose, tėv. Kubilius darbavosi Tulūzos katalikų veikime centre. Dauguma studijavo užsienio aukštosiose mokyklose. Daugeliui iš jų pragyvenimą stengiasi parūpinti tėv. Kidykas, kurs dabar gražiai darbuojasi su misijomis tarp USA lietuvių, pašvęsdamas per metus tam darbui net aštuonius mėnesius.

On Battle Front and Home Front

Ispanų Religingumas Ir Dorovė

Kun. K. Gečys.

Ispanijos vado — caudillo F. Franco — rėžimas katalikų Bažnyčiai labai palankus: religinės organizacijos, katalikiškoji spauda, katalikų mokyklos naudojasi pilna laisve; respublikos laikais įvestos civilinės jungtuvės — panaikintos, valstybės lėšomis atstatomos sugriautos bažnyčios, grįžo išblaškyti dvasininkai, išskyrus Romoje begyvenantį Taragonos arkivyskupą — kardinolą už jo separatistinį sąjudį gen. Primo de Rivera laikais; grąžinti kapelionai į armiją, ligonines ir mokyklas; dvasinnkams valdžia išmoka algas. Bažnytinėje politikoje laikomasi amžiais įsigalėjusios tradicijos — patikrinti Bažnyčiai pilną laisvę ir globą. Ispanijos bažnyčia tą pilnai užsitarnavo. Ispanijoje Bažnyčios, tautos ir valdžios sąvokos taip glaudžiai susiejusios, jog dažnai tie dalykai laikomi už vieną. Ispanijos bažnyčia ne tarnauja jokiai politiniai partijai, jos nesukūrė, ir į valdžios reikalus nesikyša. Dvasininko politika — tiesioginis darbas, tėvynės meilė, ištikimumas. Kritikuoti valdžią, ieškoti tamsiame kambaryje juodo katino, kurio visai nėr, turėti kokius nors politinius užsimojimus, rūšiuoti tautiečius į geriausius avinėliuskatalikus ir kažin kokius ožius, — Ispanijos dvasininkas nemokėtų ir tas darbas būtų jam nesuprantamas. Jis pažįsta tik viešus Bažnyčios priešus, o tais yra komunistai, anarchistai ir masonai. Tautinis pradas bažnyčios gyvenime ir jos tarnų darbuotėje yra labai ryškus. Bažnyčia Ispanijoje visada buvo nenugalima tautos ir valstybės tvirtovė. Suprasime, kodėl marksistinės revoliucijos laikais žuvo 5400 kunigų, neskaitant vienuolių, kodėl buvo skaldomos dinamitų ir deginamos bažnyčios ir vienuolynai?

Karalių, aristokratų bei didikų vadovaujamoje Ispanijoje, ypač anais garsiais imperijos laikais, kada joje saulė niekad nenusileisdavo, o auksas plaukdavo it vanduo upe, vieni iš Dievo meilės, kiti iš ambicijos, linktiniavo statant vieną už kitą brangesnias ir meniškesnes bažnyčias. Nenorėta atsilikti nuo anų laikų — Vakarų Europos valstybių— mados statyti ir įamžinti statyboje savo vardą. Daug Ispanijos bažnyčių savo monumentalumu, grožiu ir originalumu neturi sau lygių pasaulyje. Toledo, Sevilijos, Salamancos, Burgoso katedros ir garsus El Escoerialo vienuolynas — tai tikri meno šedevrai. Bažnyčių Ispanijoje daug: miestelyje — kelios bažnyčios ir keli vienuolynai, didesniame kaime — bažnyčia, miestuose vieno ir kito begalė. Garsiausia ispanų šventovė— Taragonos katedra, jų antroji Roma, kurioje sudėti apaštalo Jokūbo Vyresniojo palaikai. Jis yra Ispanijos patronas.

Bažnyčių viduje rasi meniškus vitražus, stovylas, paveikslus, antkapius — nerasi tik reikalingos švaros. Kiekviena bažnyčia turi kelius altorius Marijos garbei skirtus. Populiariausi šie altoriai: Virgen del Carmen (Carmen —legendarinis akmuo nuo kurio, būk tai, Dievo Motina liko į dangų paimta), Mater Dolorosa, Nuestra Seniora de la Consalation, Nuestra Seniora del Pilar, Nuestra Seniora del Bueno Consejo, Nuestra Seniora del Carmel. Švenčiausioji Mergelė papuošta tautiškais rūbais, su auskariais, per petį perjuosta tautiniu kaspinu. Jos veido bruožai, akys, plaukai — ispanės. Ji yra sava, jų ponia — Nuestra Seniora! (Kad taip Šiluvoje pamėginus Kristaus Motiną papuošti žemaitiškais rūbais; manau būtų gražesni už įvežtus iš užsienio). Madonos kultas ispanų tautoje judrus ir gyvas. Praktikuojąs ispanas, būtinai, kasdien atkalbės rožančių. Jos vardu esančias draugijas, brolijas ir kongregacijas sunku būtų išvardinti.

Daug kur ant fasadų bažnyčios durų tematyti užrašas: "Jose Antonio Primo de Rivera". Keista. — Tamsta, pasakyk man, ką reiškia šis užrašas? — užklausiau pažįstamą kunigą.

— Tai Falangos kūrėjo, marksistų nužudyto, vardas ir pavardė; jo kūnas ilsisi,tarp imperatorių ir karalių, mūsų tautos panteone - Escoeriale. Jis buvo taurus katalikas ir didelis patriotas. Tikintieji šiuo užrašu prašomi pasimelsti už jo vėlę.

Suprask, žmogau - nusidėjėli, dabar: vieni katalikai keikia fašizmą ir jį kuoneveikia, kiti net jo kūrėją garbina, už jį meldžiasi, laiko jį didvyriu.

Greičiau musmure virsi, nei šį galvosukį išriši...

Miestuose, darbo dienomis, mišios laikomos iki 12 valandos; sekmadieniais ir šventadieniais iki 2 val. Sekmadieniais, per pakėlimą, vargonais, arba orkestru, tyliai, griežiamas tautos himnas. Tauta pagerbia Nukryžiuotąjį... Sektinas paprotis ir labai įspūdingas. Pamokslai ir evangelijų ištraukos, išskyrus didesnes šventes ir novenas, kurių čia daug, nuo birželio 1 dienos iki spalių 1 d. visai nesakomi ir neskaitomos, kad ir pilniausia būtų bažnyčia tikinčiųjų.

Ispanija — šalis gausių Bažnyčios privilegijų ir papročių. Moteris vienplaukė į bažnyčią jokiu būdu neis. Būtinai galvą pridengs juodu trumpu šaliku, arba ne visuomet švaria nosinaite. Liturginiai rūbai kitoki. Visur zakristijose iškabintas užrašas — prohibido fumare — rūkyti draudžiama. Čia pat, po minėtu užrašu, kunigai susėdę skaito laikraščius, kalbasi su parapijiečiais, ir kartu traukia ne labai malonų tabako dūmą.

Sakramentų teikime yra nemažai mums neįprastų papročių. Socialinė tarpluominė prapultis yra ispanų bažnyčios ne slopinama, bet palaikoma. Katalikai rūšuojami kategorijomis. Šiuo klausimu dvasininkai marksistinės revoliucijos metais nieko neišmoko. Viskas paliko po senovei.

Krikšto teikime yra net 12 kategorijų. Pirma kategorija krikštas teikiamas labai iškilmingai, griežtai prisilaikant tradicinio ritualo: bažnyčioje pilna gėlių, uždegamos visos žvakės ir elektros lemputės, per bažnyčią pratiestas raudonas platus patiesalas, trys kunigai liturginiuose rūbuose (kapa ir dalmatikas) laukia naujagimio prie didžiųjų durų, vargonai groja marša. Kategorijai augant nyksta po mažu bažnyčioje kunigų skaičius, liturginiai rūbai, gėlės, šviesa, vargonai; paskutine kategorija krikštas teikiamas zakristijoje, vieno kunigo, prie dviejų žvakelių.

Jungtuvės turi taipgi dvyliką kategorijų. Teikiamos iškilmingai, panašiai, kaip ir krikštas. Priedas— visada su mišiomis, nežiūrint kategorijos ir su pamokslu, atsižvelgiant į kategoriją. Ankščiau surašytas sutuoktuvių protokolas guli per mišias ant altoriaus, kurį jaunavedžiai po iškilmių pasirašo; tą patį daro vienas, arba trys kunigai. Apsigalvojus galima nepasirašyti, rukti, kiek išgalint, per duris, kur raudoni kartūs pipirai auga, tik jaunoji verkšliana. Jaunavedžiai per mišias laiko aukštas žvakes, jų galvos apgobtos ilgu baltu tiuliniu vėlionu. Ir taip klūpo jie — it balandėlei susiglaudę— po saldžiu ir lengvu Dievo jungu. Apeigoms pasibaigus prasideda jaunavedžių garsūs sveikinimai, pokalbiai, pasibučiavimai. Prieteliau, jeigu turi dramos ir norų, gali į minią ir

Tęsinys 5-tame pusl.

Rusų kariai keliasi per Don upę. Vėliausios žinios skelbia, kad raudonarmiečiai veržiasi gilyn į Ukrainą.

Juozas Kasinskas
Inc.
Laidotuvių Direktorius
Patarnavimas Dieną ir Naktį
402 Washington Blvd
BALTIMORE, Md.
Telephone Plaza 8596
Limosinai dėl visokių reikalų.

Jo Eminencija, Kardinolas O'Connell

tuojau po "Žvaigždės" pirmojo pasirodymo prisiuntė leidėjams laišką, kurio vertimas seka:

Brangus Tėve Aukštikalni:

Yra man didis džiaugsmas siųsti savo palaiminimą ir širdingiausius gerus linkėjimus jums ir visiems, kurie BENDRADARBIAUJA su jumis leidime lietuvių kalba einančio Jėzaus Širdies Pasiuntinio, "Žvaigždės".

Taipgi aš noriu imti šią progą paraginti gerus lietuvius žmones, kad jie BENDRADARBIAUTŲ su Jumis jūsų stengimuose platinti meilę ir pamaldumą link Švenč. Jėzaus Širdies.

Linkėdamas viso gero, aš esu
Širdingai Jūsų,
W. CARD. O'CONNELL,
Abp. Boston.

Skubėkite, tad, užsisakyti "Žvaigždę"! Kaina metams 50 centų. Kas siųs $1.00 gaus didelį, spalvuotą Švenč. Jėzaus Širdies paveikslą. Lai puošia kiekvieną lietuvišką žydinį Jėzaus Širdies paveikslas! Nuo sekančio numerio "Žvaigždė" bus padidinta 8 puslapiais. Užsakymams adresas: "Žvaigždė", 488 E. 7th St., So. Boston, Mass.

PRANEŠIMAS VISUOMENEI

Kuriuo mes peržiūrim 1942 metus ir prašom jūsų talkos sekančiais karo mėnesiais

Žiūrint atgal į pereitus metus, mes manom, kad pranešimas apie mūsų veiklą bus įdomus ir daug ką išaiškins mūsų važiuotojams Didžiajam Bostone.

Didėjant karo pastangoms, vis didesnis žmonių skaičius pradėjo naudotis "El" transportacija. Pereitą gruodį buvo pervežta didesnis keleivių skaičius, negu kurį bent mėnesį šio geležkelio istorijoj. Mes galėjome tą milžiniškai padidėjusią važiuotę sutvarkyti ačiū dviems faktoriams: viena, ačiū tam, kad tūkstančiai Bostono darbininkų padėjo mums pakrikdydami savo darbo ir važinėjimosi valandas; antra, ačiū tam, kad nuo ilgų metų buvo tinkamai užlaikoma plati susisiekimo sistema.

Išvien su kitomis susisiekimo įmonėmis, Boston Elevated padeda mūsų valdžiai vykinti taupymo programą. Kai 1942 metais pasidarė aštrus kurenamo aliejaus, gazolino ir gumos trūkumas, reikėjo ką nors daryti.

PER METUS SUTAUPYTA 250,000 GALIONŲ KURO ALIEJAUS

Pritaikius apšildymo priemones prie anglinio kuro 11-koje vietų, kaip garažai, karų daržinės ir prieangiai, sutaupyta daugiau kaip 250,000 galionų kuro aliejaus per metus.

Pilnas prisitaikymas prie anglių buvo padarytas visose šio geležinkelio apšildymo įmonėse, išskyrus tik tris vietas, kur tik apie 4,000 galionų kuro aliejaus bus suvartota per metus.

PARŪPINTA DAUG LAUŽO

Per 1942 metus šis geležinkelis davė karo reikalams daugiau kaip 24,000 tonų plieno, geležies ir vario laužo. Laužas buvo gautas pašalinant Atlantic Avenue elevated struktūrą, iš apleistų gatvėkarių bėgių ir iš nudėvėtų mašinerijos dalių.

SUTAUPYTA VIRŠ 11,000,000 MYLIŲ BUSŲ PADANGOMS

Busai, kurie dublikuodavo gatvekarių patarnavimą, buvo pašalinti arba sumažinti. Busai, kurie eidavo mažai vartojamais keliais, buvo panaikinti arba palikti tik tokiose vietose ir valandose. kur jų patarnavimas buvo pateisinamas karo sąlygose. Busų patarnavimas privatinėms grupėms buvo nutrauktas, išskyrus kelius į karo dirbtuves ir karo tikslams.

Šituo būdu buvo sutaupyta per metus daugiau kaip 11,000,000 mylių busų padangoms ir prie to da sutaupyta daug gazolino.

NAUJŲ GATVEKARŲ IR DALIŲ PATAISYMUI SUNKU GAUTI

Pristatymas susisiekimo kompanijoms naujų gatvėkarių, busų ar reikalingų pataisymui dalių yra griežtai valdžios apribotas. Numatant sunkumą gauti reikalingų reikmenų, daug gatvėkarių ir busų ,kurie stovėjo garažuose, buvo sutaisyti dar 1941 metais. Mes manom, jog ačiū tam apsižiūrėjimui šiandien mes galim aprūpinti daug žmonių susisiekimo priemonėmis karo darbais užimtam mieste.

SAUGUMO REKORDAS

Mums smagu pranešti, kad 1942 metais Elevated laimėjo American Transit Safety Award'ą. Tai jau šeštas toks laimėjimas. Už šitą garbės pripažinimą mes esam dėkingi įvairioms įstaigoms ir organizacijoms, dirbančioms visuomenės saugumui, o ypač savo tarnautojams už atsargų gatvėkarių ir busų operavimą.

ŽIŪRINT PIRMYN

1943 metais bus da sunkiau gauti tinkamų žmogaus jėgų, naujų reikmenų arba reikalingų dalių pataisymams. Gatvėkariai ir busai bus perpildyti, ypač skubos valandomis. Todėl mes prašome tamstų tatai suprasti ir padėti mums. Štai kaip tamstos galite padėti mums išrišti karo meto transportacijos problemas:

PIRMA: stengkitės važiuoti tarp 10 val. ryto ir 4 val. popiet arba po 6 vakare. Šitoks planas palengvins svarbiems karo darbininkams nuvykti "El" keliais į karo darbus ir atgal. Jeigu tik nėra reikalo, tai prašome nevartoti "El" tarp 5 ir 6 valandų vakare — tai yra didžiausios kamšaties laikotarpis.

ANTRA: įnėjęs busan ar gatvėkarin, eik toliau nuo durų, kur mažesnis susikimšimas. Tuomet greičiau eis judėjimas.

TREČIA: Nesiskverbk į pilną gatvėkarį ar busą. Palauk tuštesnio.

KETVIRTA: Turėk gatavą užmokestį. Truputis apsižiūrėjimo iš kiekvienos pusės padės sutaupyt daug brangaus laiko visiems.

PENKTA: Kad motormanas sustotų aptemdinimo metu, pakelk savo ranką. Karo metu žiburiai yra aptemdinti, todėl motormanas greičiau tamstą pastebės, jei pakelsi ranką.

KADA ir kur tik reikia, mes teiksim transportacijos priemonių sulyg geležinkelio išgalių, visados, tačiau atsimindami, kad dienos tvarka reikalauja didžiausio susisiekimo priemonių taupymo, nes jos labai reikalingos karo tikslams pasiekti.

BOSTON ELEVATED RAILWAY

Valdžios Paskolos Namų Pataisoms

Nors federalė valdžia draudžia iki karo pabaigos statyti naujus namus ir biznio namus, kurie nėra būtinai reikalingi karo pastangai, bet leidžia pataisyti arba pęrdirbti (atremontuoti) dabartinius namus, kaipo gyvenimo vietas karo darbininkams.

Tam tikslui galima gauti paskolos visose šalies dalyse, per daugiau kaip 5,000 bankų ir kitose įstaigose, kurios skolina pinigus. Toliau, tokias paskolas apdraudžia Federal Housing Administration, valdžios įstaiga, kuriai pavesta pataisymo ir atremontavimo programa.

Lengva gauti paskolas pataisoms ir reikalingiems pagerinimams, kaip dažymui, išpopieravimui, stoge pataisymui ir pan. Galima tiems tikslams pasiskolinti iki $2,500. Bet reikia prisilaikyti prie Federal Reserve System kredito taisyklių ir paskolos turi būti atmokėtos į 12 mėnesių. Nereikia leidimo iš War Production Board gauti reikalingą medžiagą paprastam pataisymo darbui.

Bet tos pataisos neturi pakeisti namą ir neprivalo būti per puikios, kitais žodžiais, paskolos nebus duodamos padailinimo tikslams.

Namų savininkai, kurie nori daryti pagerinimus taupyti kuro suvartojimą, kaip pakeitimą aliejaus pečiaus į anglies pečių, arba įvesti daugiau durų arba langų, gali irgi gauti pataisoms paskolų. Paskolos šiems tikslams nepadengtos Federal Reserve Systemos Kredito patvarkymais ir gali tęstis per tris metus.

Gauti paskolą atremontuoti namą arba biznio namą dėl karo darbininkų, kelios kvalifikacijos yra reikalingos. Pirma, namas turi būti vietoje, kur namų padėtis del karo darbininkų yra kritingas arba netinkamas. Nes karo darbininkai skaitomi nariai ginkluotų jėgų, vyrai ir moterys, kurie dirba įstaigose, kurios gamina karo medžiagą. Antra, visos aplikacijos dėl paskolų šiam tikslui turi užtikrinti, kad per 60 d. po užbaigimo projekto pirmenybė bus duota karo darbininkams.

Jeigu sutikta su pradiniais patvarkymais paskolos iki $5,000 duodamos. Kad nors turi būti atmokėtos mėnesiniais mokesčiais, bet gali tęstis per septynis metus.

Paskolos duodamos pakeisti atikas, sklepus, arba kitus neužbaigtus kambarius arba apartmentus, arba pakeisti namą, kuris nevartojamas, kaipo gyvenimo vieta į vienos arba daugiau šeimų namą.

Pradėti atremontavimo projektą, nuosavybės savininkas turi gauti autorizavimą nuo War Production Board, jeigu jis planuoja vartoti kritišką medžiagą, kur pagerinimai kaštuos daugiau kaip $200. Gauti pirmenybės 'ratings' iš War Production Board, nuosavybės savininkai turi paduoti aplikacijas dėl medžiagos arčiausiam Federal Housing Administration vietos ofisui.

Galima gauti smulkmeniškų informacijų iš bet kurios bankos arba vietinio Federal Housing Administration Ofiso. FLIS.

Gyvojo Rožančiaus Paslaptys

Darbininkas išleido "GYVOJO ROŽANČIAUS PASLAPTYS" knygutės formoje. Kiekviena paslaptis iliustruota paveikslais. Šioje knygutėje taipgi yra ir narystės mokesčių lapeliai. Knygutės kaina 20c. Užsakymus siųskite: "Darbininkas", 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Pietų Amerikoje Kelionės Įspūdžiai

Parašė Kun. J. Paškauskas Knygutė labai įdomi ir verta kiekvienam įsigyti. Kaina tik 25c. Užsakymus siųskite: "Darbininkas", 366 W. Broadway. So. Boston. Mass.

Lietuvių Kalbos

GRAMATIKA

SKIRIAMA AMERIKIEČIAMS

Parašė

Kun. Dr. Jonas Starkus

Marianapolio Kolegijos Profesorius

Seniai lauktoji lietuvių kalbos gramatika jau atspausta. Ši gramatika skiriama ypatingai lietuviams amerikiečiams. Nauja gramatika pasižymi savo taisyklingumu, medžiagos pilnumu, aiškumu ir, kas svarbiausia, gražia tvarka. Viskas vadovėly taikinta mokslą einantiems padėti: vartota priegaidės ženklai, kad kirčiavimu ir balsių ilgumu būtų pažymėtas ištarimas. Žodžiu, tai tinkamiausias vadovėlis norintiems geriau pažinti lietuvių kalbą ypač tinkamas lietuvių parapijų mokykloms.

Knyga labai gražiai apdaryta. Kietais, patvariais viršeliais.

Kaina 1 doleris. (Siunčiant paštu $1.15).

Užsakymus siųskite:

DARBININKAS

366 West Broadway So. Boston, Mass.

Laivų abazas plaukiąs į Maltą gan įspūdingai atrodo, bet jūreiviams tai tikra pavojinga kelionė. Jie kiekvieną minutę tikisi, kad bus bomberių užpulti ar submarinų atakuoti.

Ispanų Religingumas Ir Dorovė

(Pradžia 4 pusl.)

simaišęs iki valiai prisibučiuoti su gražiomis senioritomis. Negreitai, įsismaginę, susigaus esant vilkui svetimoje avidėje.

Laidotuvių yra 7 kategorijos. Ką daugiau su negyvu piliečiu galima išgalvoti? Pirma kategorija: iš bažnyčios į mirusio namus išeina procesija, trys kunigai liturginiuose rūbuose ir trys kunigai giedoriai, su gerais balsais. Mirusis randamas karste, įvyniotas į drobę — kaip Lozorius. (Praktiška, ypač karo metu: nereikia rūbų, batų, baltinių; o ir religijos atžvilgiu protinga: ką ten po mirties puoštis, nežinant kur pakliūsi; galima juokų tik pridaryti). Bažnyčioje egzekvijos, mišios, paskui vėl visi eina į kapus. Kategorijai augant po mažu viskas nyksta. Paskutinė kategorija: kunigas į bažnyčią atneštą karstą paslakstęs šventintu vandeniu sunkiai atsidūsta. Nežinia, ar iš gailesčio, ar dėl mirusio neturto?

Pirmų kategorijų kaina Madride 1200 pesetų — paskutinės 1 peseta. Miesto parapijos aptarnauja keli kunigai. Yra parapijų turinčių 20 ir daugiau vikarų. Kunigų Ispanijoje netrūksta, jų ir šiandien priskaitoma į 35 tūkstančius. Pastoracinio darbo nedaug — į mokyklas ir ligonines eiti nereikia. Dauguma iš jų važiuoja į Pietų Amerikos respublikas, kur pašaukimų į kunigus mažai, ir ten, be tiesioginio darbo, jie palaiko vietinių gyventojų tarpe tamprius ryšius su jų senąja tėvyne, su jos istorija, kultūra, papročiais ir tradicija. Jie yra privatūs Ispanijos ambasadoriai. Šiuo atžvilgiu Ispanijos dvasininkų nuopelnai yra labai kilnūs ir dideli.

Viešame gyvenime katalikybė visur pabrėžiama ir akcentuojama. Miesteliai ir kaimai dažnai pavadinti šventųjų vardais. Miesto gatvės, aikštės pavadintos Jėzaus, Marijos ir šventųjų vardais.Rasi restoranus tavernus, pienines, viešbučius ir kirpyklas pavadintas šventųjų vardais. Rasi vyną pavadintą Kristaus ašaromis, arba Leono XIII atvaizdą ant butelio. Vaikai mėgstama krikštyti Jėzaus, Jėzaus-Marijos, Marijos - Jėzaus vardais. Koktu. Bet kai prisižiūri į ispaną, susidarai įspūdį, jog jis tuos vardus ne profanuoja.

— Man keistoka, kad jūs savo vaikus krikštyjate Jėzaus vardu?

— Kodėl?

— Pavyzdžiui don Jėzus Marija Villares Barrio, arba donia Marija Jėzus de Estremera y de la Torre de Trassierra, pirmas yra žinomas kaipo nepataisomas alkoholikas, antra kaipo prostitutė. Juos žmonės vadins jų vardais, arba teisme teisėjas paskelbs teismo sprendimą, kad toks, arba tokia, yra nubausti tiek tai metų kalėti. Vardas suderintas su prasikaltimu manau ir ispanams niekaip skamba.

— Teisybės dalis tame yra. Mirra (žiūrėk), jeigu taip ir pasitaiko gyvenime, tai tas pats gali atsitikti su žmonėmis nešiojančius šventųjų vardus. Išeitų, jog šventųjų vardai nevartotini. Mes vartojame tuos vardus iš gilios pagarbos ir tradicijos.

— Taip ir ne.

Kalbant apie žmonių religingumą, reikia prieš akis turėti inteligentiją ir darbininkiją, bei ūkininkus.

Inteligentai sąžiningai pildo visas — dideles ir mažas — religines pareigas: mišių sekmadieniais ir šventadieniais, svarbios priežasties, neapleis; bažnyčioje uodų ne gaudo; eina prie sakramentų; dalyvauja procesijose; savo kaklą puošia kryžiuku arba medaliku, namus — kryžiumi, šventųjų paveikslais ir statulomis; kunigų nepašiepia; dogmas gerbia; žodžiu — atlieka visus bažnytinius formalumus, pažymėtus kodekse ir rubrikuose. Reikalui esant, jis Bažnyčią ir jos mokslą sulig išgalių gins. Nenuslėpia savo religinės kultūros. Nusikaltęs paragrafams, jis daro atgailą pagal paragrafus. Indiferentizmas ispano akyse tolygus priešvalstybinei veiklai, nepatriotiniam darbui internacionalizmui, komunizmui.

— Mūsų tautos istorijoje nerasite jokių sektų ir herezijų. Mes visais šimtmečiais buvome ir liksime ištikimi "Vienai Apaštališkai Katalikiškai Romos Bažnyčiai", — tarė man su pasididžiavimu ispanas.

— Bueno! — Gerai!

Katalikybė, jos tradicijos ir formos, man atrodo, čia suprantama kaip gero tono, išauklėjimo, tradicijos ir įpročių būtinybė. Katalikybės gilaus turinio, o tuo labiau gyvojo katalikiškojo gyvenimo, mažiau už formą. Jokiu būdu negalima ispanus pavadinti hipokritais, laviravimo menikais, arba užsuktais mechanizmais: viskas laike atlikta, savo vietoje padaryta. Jiems netrūksta dvasios turtų. Jeigu religiniame gyvenime daugiau prisilaikoma formos, tai dar gerai. Forma visur ir visada turėjo persvarą. Pilnas turinys— šventųjų žymė, heroizmo aktas. Jų pilkame pasaulyje mažai.

Darbininkai ir ūkininkai, daugumoje, sudaro taip vadinamą kataliko metrikinį tipą, arba, priklausant nuo vietovės ir gyvenimo sąlygų, visai indiferentą. Į vieną Madrido priemiesčių penkių tūkstantinę parapiją, sekmadieniais, mišių klausyti susirenka vos 20-50 žmonių. Kiek geriau kaimuose. Ramiais laikais tas kataliko tipas niekuo išoriai nesiskiria nuo praktikuojančio: ramus, prieš Bažnyčią ir religiją ne bliauna, jos neišsižada, laiks nuo laiko vėjas jį užpučia į bažnyčią. Bet to tipo vidus pritvinkęs pykčiu, neapykanta, pavydu.

Kodėl tarp tų dviejų kataliko tipų toks didelis skirtumas?

Tos negerovės priežasčių yra daug: Ispanijos bažnyčia aristokratiniai - konservatyvi; dvasininkija nenugirdo pop. Leono XIII įsakymo: "Lauk iš zakristijos;" l i a u d i e s skurdas; marksistų agitacija; socialinė tarp luominė prapultis. Dalis ispanų laike marksistinės revoliucijos prieš Bažnyčią buvo karčiai nusistačiusi jau tik todėl, kad bažnyčia su valdžia tampriai bendradarbiauja ir jai ištikima. Už valdžios viešojo gyvenimo daugelį blogybių kaltinama ir šiandien, žinoma, dažnai be pamato. Už valdžios dėmes teko ir tos valdžios sąjungininkams.

Ispanų dvasininkų didžiausia kaltė tai ta, kad jų katalikiška veikla uždara — tarp keturių bažnyčios sienų. Nors dvasininkas moka su žmonėmis bendrauti, ir pats neužmiršta būti žmogumi, bet to dar maža: pavyzdžiu ir gražiu žodžiu žmogaus neprisotinsi. Jei Bažnyčia netaps mylinčia, ji taps persekiojama ir nekenčiama (Foersteris). Vos tik dabar pradedama katalikiška visuomeninė veikla, kurią aiškiai —jau seniai—apibrėžė Pius XII. Viskas priklauso nuo to, kokia kryptimi ji bus varoma: ar nesukaulės bažnytiniame biurokratizme? Paskutinios revoliucijos metu pamoka buvo labai karti ir skaudi, tačiau ji turėjo savo priežastis. Ar daug kas ją suprato? Valdžia būtinos socialinės reformos klausimo dar nekliudė — liaudies skurdo nepašalino. Kitas dalykas, kad ji laiko neturėjo: dabartinis karas, sunki tarptautinė padėtis, karo sugriautas ekonominis gyvenimas, stoka pilnos vidujinės konsolidacijos, — trukdo įvygdyti plačias socialines reformas, numatytas Falangos programe. Kadangi Bažnyčios būklė glaudžiai susiejusi su vidujine valstybės būkle, tai — prie geriausių norų — ir Saliamonas iš tuščio nepripils. Be to Bažnyčiai sunku, net ir pavojinga, plačiu mastu kas nors šioje srityje šiandien daryti.

Viešos dorovės palaikyme daug padeda valdžia. Užginta pardavinėti, platinti ir leisti: pornografinė, kriminalinė, priešvalstybinė, socialistinė, komunistinė, teozofinė, masoniška ir kitokia "tarptautinė literatūra". Kovojama su abortais. Prostitucija įstatymais nedraudžiama. Nusiskundžiama pokarinės dorovės nusmukimu. Filmų cenzūravime dalyvauja ir bažnytiniai atstovai. Laikraščių skelbimuose nerasi "prašmatnybių". Socialinės nuodėmės: žudynės, kišiai, vagystės, skriaudos ir išnaudojimai kitų, apgavystės, nesantaikos ir bylinėjimaisi— reikia pripažinti retos. Privačios nuodėmės?! Žmonės visur jas su savimi nešioja, net šventieji jų neišvengė — kitaip žemė taptų dangumi.

K.D.G.

Madridas,
1941. VIII. 22.

Kareiviams, Jūreiviams Ir Marinams Atmintinė Dovanėlė

Labai daug mūsų jaunų vyrų išvyko į Dėdės Samo tarnybą, kurie išsiilgę laukia nuo savo namiškių, giminių ir draugų bent kokios dovanėlės, kuri suteiktų jiems džiaugsmą. Tinkamiausia kariuomenėje, laivyne ar marinuose tarnaujantiems, tai mažytė specialiai jiems paruošta maldaknygė, rožančius, Kristaus Širdies ir Šv. Kristapo medalikėliai. Tas viskas sudėta į specialį ridikiulį-pocketbook. Kaina tik $1.10 su prisiuntimu.

KITA DOVANA: mažytė maldaknygė, puikus kryželis, Šv. Jėzaus Širdies ir Šv. Kristapo medalikėliai, taipgi sudėti į mažytį ridikiulį. Kaina su prisiuntimu tik 60c. Užsakymus siųskite "Darbininkui", 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Remk šios šalies apsigynimą! Pirk Defense Bonds ir Stamps!

SPECIALĖ VAIKUČIAMS MALDAKNYGĖ

"Darbininke" dar galima gauti Lietuvoje "Maldos" bendrovės išleistą vaikučiams pritaikintą maldaknygę: "JĖZAU PAS MANE ATEIKI". Šioje maldaknygėje svarbiausi dalykai vaikučiams lengvai suprantamu būdu paaiškinti. O pačios maldos parašytos taip, kad vaikutis jaučia lyg tai jo paties žodžiai būtų --- taip čia viskas vaikučiams suprantama, sava ir aišku.

Šią maldaknygę yra parašęs kun. P. Kirvelaitis, žinomas religinių vadovėlių rašytojas.

Motinos, parūpinkite savo vaikučiams šią knygelę. Ji ir jums pačioms palengvins darbą ir vaikučiai greičiau pamylės maldą. Knygelė nedidelė ,bet maldų turi daug. Imitacijos apdarais 50c. Juodos odos apdarais $1.25.

"Darbininkas"

366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

SKAITYKITE ir PLATINKITE

du syk savaitinį laikraštį

"Darbininką"

Jis yra tikras tavo draugas

Trokšti laimės ir teisybės — skaityk

"DARBININKĄ"

"Darbininkas" metams kainuoja	$4.00
Pusei metų	$2.00
Imant sykį į savaitę metams	$2.00
Pusei metų	$1.00

Čekius ar money orderius siųskite:

"DARBININKAS"

366 West Broadway, South Boston, Mass.

ŽEMAIČIŲ IŠDAIGOS

Lietuvių tautos praeitis yra gana įdomi. Ji paliko daug vertingų savo kūrinių, papročių. Visa tai rodo, kad lietuviai mėgo įvairias išdaigas (šposus), mėgo po darbų pasijuokti, geroj nuotaikoj praleisti ilgus rudens vakarus. Vertingi ir gražūs dalykai ėjo iš kartos į kartą, iš lūpų į lūpas. Už tat daug tokių papročių užsiliko net ligi mūsų dienų.

Rudenį baigiasi sunkieji vasaros darbai laukuose. Prasideda talkos. Pailgėja naktys. Reikia ilgus nuobodžius vakarus pajvairinti. Lietuviai, ypač žemaičiai, įvairiausių išdaigų prigalvodavo. Ir taip, susirinkus šeimai, baigus talką ar susibūrus kur nors kaime jaunimui, būdavo visą vakarą krečiamos išdaigos.

Žaidimuose dalyvauja vyrai ir moterys. Keletas išdaigų yra, kur daugiausia dalyvauja tik vieni vyrai. Yra tokių, kur moterys geriausiai padaro ir visada laimi.

Tiesa, rudens vakarai ilgi, bet yra nemaža ir darbo. Reikia suvyti pančiai, virvės, susitvarkyti pavalkai, padargai. Moterims užgula verpalai, audimai ir k. Visa šeima būtinai turi išlaukti, kol šeimininkės išvirs pusmarikonės košės, šutinio, bulvienės, putros ar ką nors kitą. Visą laiką bedirbant nusibosta. Padaryta išdaiga išblaško nuovargį, išsklaido snaudulį. Be to, kiekviena graži išdaiga palengvina rūpesčius, sielvartus, vargus.

Tų išdaigų teko paieškoti Žemaičiuose, Rytų Lietuvoje ir Suvalkų krašte. Daugiausia, tačiau, radau Žemaičiuose. Kitur daug kas pamiršta. Jaunimas nebežino. Pasakoja tik seni žmonės. Šie žaidimai rasti Kražių valsč. (Jonelaičių km.) ir Laukuvos valsč. (Paberžinės vnk.), Padubysio valsč. (Pikaičių km.). Iš šių žaidimų keletas paminėtina.

KATINAS IR LAŠINIAI

Kluone, daržinėje ar net troboj po balkiu parišama stipri dvilinka virvės kilpa. Dažniausiai daroma daržinėj ar kluone, nes ten galima aukščiau pa-rišti virvė. Kas nors kilpon atsisėda. Prie pilvo prisideda stiprų apie metrą ilgumo medgalį. Reikia virsti per pagalį taip, kad virvė vyniotųsi ant medgalio galų. Verčiamasi tiek kartų, kol iškylama ligi pat viršaus. Pasiekęs užbrėžtą tikslą — laimi. Dažniausiai tokie dalykai daromi iš lažybų ar žadant padariusiam dovaną. Taip pat panašiai reikia ir nusileisti.

Daugiausia juoko sukelia tie, kurie nemoka ir tik pirmą kartą lipa. Dažniausiai pasitaiko, kad vieną kitą kartą persivertęs, negali nei aukščiau lipti ir nei nusileisti. Tenka gelbėti. Tokiais atvėjais juoko būva ligi ašarų.

PONAITIS

Ponaitis žaidžiama tada, kai yra tokių, kurie šios išdaigos visiškai nėra matę. Nežinantį ir nemačiusį galima priprašyti pabūti ponaičiu.

Jeigu kas nors ką supykino ir nori iš jo gardžiai pasijuokti, tai, nunešęs kėdę į kerčią, sako: "Sėsk, pabūk ponaičiu, o aš ateisiu perprašyti". Dažniausiai jauni pusberniai patenkinti, kad ateis persiprašyti. Ant kėdės atsisėda. Iš dviejų šonų paleidžiami du šunes, kurie gina ponaitį ir puola kiekvieną. Nusikaltėlis, išsitepęs suodžiais rankas, ateina persiprašyti. Ir taip ištepa visą ponaitį suodžiais. Kai atsiprašo, parodo visiems suteptą ponaitį.

Žinoma, visi, kas tik mato, šitokią išdaigą be juoko negali pernešti. Dalyvių tarpe, ypač pirmą kartą matančių, sukelia gardaus juoko.

SKRYBELĖS VĖLIMAS

Vienas atsisėda ištiestom kojom asloj pasideda tarp kojų skrybėlę, kaip žemaičių sakoma kepalušą, ar kepurę, o kiti du atsistoja iš šalių su lazdelėm rankose. Vėlėjas, maišydamas su pagaliu po kepure, dainuoja tam tikrą dainelę:

"Velu, velu kepalušą,
Kokį gražų kepalušą —
Del poniučių kepalušą,
Del ponaičių kepalušą,
Del panelių kepalušą,
Reiks įdėti ežio plunksnų,
Kiaulės vilnų,
Šuns šerių,
Šunies taukų
Nuo pat raukų,
Kad dėl ponaičių būtų malonesnis,
O del panelių būtų daug gražesnis.
Gizel, gizel, pilk vandenį, kišk klyną, pridaužk!..."

Vėlėjas, ištaręs "pridaužk", suduoda kuriam nors ar abiem kumštimi per blauzdą. Stovintieji turi lazdelėmis suduoti per ranką. Jei nepataiko, tai turi vėl žaidimą pradėti iš pradžios. Kaip suduodama per ranką, tai vėlėjas pasikeičia. Sėda į jo vietą sudavusis per ranką.

PUODO DEGIMAS

Puodą dega vyrai ir moterys mišrioj grupėj. Vyrai vieni puodo niekad nemėgsta degti.

Padeda dvi kėdes. Perdeda lentą. Ant jos susėda prie viens kito priešingomis kryptimis žaidėjai. Vienas, nešinąs rankoj pitką (pantis suvytas iš rankšluoščio), eina aplink, dainuodamas dainelę:

"Pasėdėkit nežiūrėkit,
Aš užkursiu puodą;
Šiaudai dega, dūmai rūksta...
Puodas dega (pūds deg)!..."

Tardamas žodžius "dega", kerta kuriam nors iš sėdinčiųjų su pitka ir pats bėga dešinės sukimu. Palietusis lekia priešinga kryptimi. Susitikę turi paduoti dešines rankas. Pirmasis apibėgęs atsisėda į tuščiąją vietą. Antrasis žaidėjas, likęs be vietos, pasiima į rankas pitką ir vėl ieško progos uždegti puodą.

KOPŪSTŲ KIRTIMAS

Du vyrai pasideda siekšnio ilgumo pagalį ant pečių. Trečiasis atsisėda taip, kad kojos būtų nuleistos žemyn. Stovintieji duoda su kojom per sėdinčiojo kojas. Kai jį numuša ir nukrinta, tai sako, kad jau kopūstas nukirstas. Kas ilgiausiai nemuštas išsėdi, laimi visą žaidimą.

KOŠĖS VIRIMAS

Žaidėjai pasirenka patys tinkamas vietas. Žiūrima, kad tik visi susėstų viename kambario gale. Kitame gale pastato kėdę kur bus verdama košė. Žaidėjas, pasiėmęs pitką, maišydamas ant kėdės, dainuoja:

"Viriau, kepiau košę,
Valgysite atsilošę...
Pažiūrėsiu, pamaišysiu,
Kad ji neprisviltų..."

Žaidėjas, pabaigęs dainą, paliečia vieną iš sėdinčiųjų su pitka ir pats bėga padėti ją ant kėdės. Paliestasis turi greit vytis, kad, pagrobęs nuo kėdės pitką, galėtų atgal sukirsti. Jei taip nepavyksta, tai turi iš naujo virti košę. Žinoma, kiekvienas stengiasi paliesti tik tą, kuris nėra pasiruošęs košės virti.

TETERVINO MUŠIMAS

Du žaidėjai sustoja prieš viens kitą, trečiasis — viduryj, kuris vadinamas "tetervinu". 'Tetervinas' savo burbimu, tetervino pamėgdžiojimu kelia visiems juoką. 'Tetervinas' ant galvos turi aukštą kepurę, kurią žaidėjai rankomis stengiasi numušti. Žaidėjai laiko po vieną ranką "tetervinui" per pusė stuomens aukštyje, o kitomis rankomis prie galvos, kad "tetervinu" palietus jų, bet kurio ranką, galėtų numušti kepurę. "Tetervinas" burbėdamas brauko rankomis čia vieno, čia kito krūtinę. Kai "tetervinas" paliečia delną, tada kerta kepurę. Žinoma, "tetervinui" nukirsti kepurę yra gana sunku, nes jis kiekvienu momentu, liesdamas ranką, pats pasilenkia tiek, kad kertančiųjų smūgiai pasilieka veltui ir rankos prašvilpia viršum galvos. Kerta tas, kurio paliečiamas delnas. Žaidėjas, numušęs "teterviną" (kepurę), pats tampa "tetervinu".

PINIGO PAĖMIMAS

Pameta pinigą ant žemės. Ėmėjas, sudėjęs rankas ant nugaros, turi paimti pinigą nuo žemės burna. Rankomis negalima remtis.

Moterims tat vyksta geriau ir lengviau.

ŠIAUDO NUO KĖDĖS PAĖMIMAS

Padeda ant vieno kėdės galo šiaudą. Šiek tiek šiaudas prasikiša pro kėdės galą. Žaidėjas, pasiima rankomis per vidurį už kėdės kraštų, suspaudžia kelias ir pasvyra ant galvos tiek, kol paimamas šiaudas. Kojos, imant šiaudą, negali siekti kėdės. Dažnai žaidėjas nuvirsta net per galvą.

Geriausiai šį žaidimą atliekant mačiau moteris.

ŠIAUDO NUO ŽEMĖS PAĖMIMAS

Pariša po balkių virvę. Abiejuose galuose padaro kilpas. Kilpos yra apie 20 cm nuo žemės. Žaidėjas į kilpas sukiša kojas ir rankomis eina ligi šiaudo atbulas. Šiaudą paprastai padeda stuomens tolumo nuo virvės. Žaidėjas, artindamasis prie šiaudo, sukelia daug juoko. Galima net per galvą persiversti.

"PREZIDENTO" RINKIMAS

Žaidėjai pasiskirsto į du kambarius. Viename būva žaidėjai, kitame renkamas "prezidentas".

Pastato dvi kėdes viduryj kambario taip, kad tarp jų būtų apie 60 cm tuščias tarpas. Uždengia kilimu. Ant kėdžių galų atsisėda po žaidėją ir ištempia kilimą taip, kad atrodytų tarsi lenta. Trečiasis veda už rankos kitus žaidėjus į "rinkimus" ir, apvedęs kelis kartus apie "sostą", liepia greit sėsti. Žaidėjams, atsisėdant kraštiniai paleidžia kilimą. Laikomas išrinktas "prezidentu" tas, kuris smarkiausiai krito ant žemės.

Žinoma, "prezidentą" galima rinkti tik tada, kai žaidėjai visiškai apie šitą išdaigą nežino.

ŽVIRBLIO PEŠIMAS

Žaidėjas atsisėda viduryj užrištomis akimis. Kiekvienam kerta su pitka, kuris paliečia "žvirblio" plaukus. Paliestasis su pitka pakeičia "žvirblį".

BULVIŲ KEPIMAS

Ant dviejų kėdžių padeda apie trijų metrų ilgio apvalų pagalį. Prie jo galų ant kėdžių padeda po dvi bulves. Žaidėjas ant jos pats atsisėda ir kojas pasideda. Rankoje turi lazdelę, kuria gali pasiremti ir bulves turi nukrapštyti. Kojomis negalima žemės paliesti. Jei nenukrapštęs visų bulvių nuvirsta, tai turi žaidimą pradėti iš naujo. Bulvių kepimas sukelia daug juoko, nes dažnai žaidėjas išsitiesia ant žemės.

LENTŲ PIOVIMAS

Du žaidėjai buva 'ožiais' ir trečiasis "rąstu", Pirmutinis 'ožys' tvirtai įsikimba. "Rąstas" ant pečių pirmutiniam 'ožiui' tvirtai įsikimba. "Rąsto" kojos pririšamos kitam ant pečių. "Rąstas", traukydamas kojas, stumdo paskutinįjį "ožį". Taip piaunamos lentos. Gudrus paskutinis "ožys" visad burnoj turi adatą ar kokį kitą smailą geležgalį, kad būtų galima "rąstui" įdurti.

Ši išdaiga sukelia daug juoko, bet atsargiai su adatomis ir kitu kuo, nes gali nemaloniai sužeisti.

RANKOVĖS PIOVIMAS

Ši išdaiga daroma tik tada, kai du susidera. Vienas sako, kad jis galįs nupiauti marškinių rankovę ir vėl atgal susiųti taip, kad nebūsią jokios žymės. Vienas iš jų pro duris iškiša rankovę, o kitas kitoj pusėj "nupiauna ir susiuva". Žinoma, nei piauna nei siuva, bet tik pripila vandens.

BATŲ SIUVIMAS

Žaidėjai susėda ant suolo. Vidurinis yra batsiuvys, o kraštiniai — gizeliai. Gizeliai sėdi tiek atstumo, kad batsiuvys abiem su ranka galėtų lengvai per šlaunis suduoti. Gizeliai turi po lazdelę ir taiko batsiuviui suduoti per ranką, kai jis palies jų šlaunis. "Batsiuvys" dažniausiai pasiima kokį nuplyšusį batą ir pavaizduoja siuvimą, sakydamas:

"Siuvo batus žiog, žiog...
Verk drotę, kalk štiptą.
Gizel, pilk vandenį, pridaužk!..."

Jei "gizelis" suspėja suduoti per ranką, tai tada pasikeičia vietomis. Batsiuvys paliečia "gizelius", tardamas "pridaužk".

KŪMŲ PRAŠYMAS

Žaidėjas nueina prie pečiaus ir sako:

"Pečiau, pečiau, prašau į kūmus.

Kas gimė? (klausia pečius).

Sūnus (arba duktė).

Kuo vardu?

Jonas (vyriškas arba moteriškas vardas).

Jei iš žaidėjų yra kas nors Jonas, tai turi eiti paprašyti 'pečių į kūmus'. Žaidimas trunka, ligi prašytojas pasako gimusio vardą tokį, kokio nei vienas iš žaidėjų neturi.

IŠMINTIS

— Aš atspėsiu, — sako vienas, — ant ko tu stovėsi, išėjęs į prieangį.

— Neatspėsi! — netiki kitas.

Žaidėjas išeina už durų, o antrasis pasilieka spėti. Kiti laukia, kaip čia pasakys. Jis pasako:

— Stovi ant savo nešvarių kulnų". Grįžta nepatenkintas ir atrėžia:

— Stovėjau ant pirštų...

BEVIELIS TELEGRAFAS

Žaidėjai priešingomis kryptimis sustoja ir susikimba rankomis. Kraštinis įsikanda trumputį šiaudą. Priešais stovįs turi paimti iš burnos. Šiaudas taip turi nueiti ligi galo ir vėl atgal sugrįžti. Žaidžia tik mišrioj kompanijoj.

KRAUJO IŠLEIDIMAS

Žaidėjas atsistoja ant kėdės. Rankoj turi peilį, šakutę ir kitoj vandens. Jam, besiruošiant iš balkio kraują išleisti, iškrinta peilis ar šakutė. Prašo ką nors patarnauti. Paimančiam nuo žemės nukritusį peilį užpila šalto vandens. Sako, kad staiga iš balkio ištryškęs kraujas.

DRUSKOS PARVEŽIMAS

Druskos vežėjas nueina prie durų ir kakta braukia per duris tiek kartų, kiek buvo sakyta maišų parvežti.

Seniau šių išdaigų buvę gana daug. Dabar vienos jų nyksta, kitas tik seneliai prisimena. Vienas daro, apie kitus tik pasakoja. Vienas Lietuvos kraštas žino ir daro, kitas yra visai pamiršęs. Žemaičiai neužbaigia darbų be apeigų, talkų, be išdaigų, neatšvenčia Kūčių be tradicinių apeigų, nepraleidžia Užgavėnių be Užgavėnių žydų.

Tos išdaigos, tai taip pat puikus sportas, o drauge senelių palaikai, mūsų tautos papročiais. "T-tas"

MONTELLO, MASS.

PASKIRTAS KOMISIJONIERIUM

JUOZAS TREINAVIČIUS,

žymus visuomenininkas, Kat. Federacijos vietinio skyriaus pirmininkas, buvęs LDS Centro pirmininkas, pereitą savaitę Brocktono miesto mayoras Joseph Downey paskyrė jį vandens departamento komisijonierium. Sveikiname p. J. Treinavičių ir linkime geriausio pasisekimo.

For VICTORY
BUY UNITED STATES DEFENSE BONDS STAMPS

LDS 108-tos Kuopos Susirinkimas

Worcester, Mass. — Sekmadienį, Vasario - Feb. 7, tuojau po sumos, Aušros Vartų par. svetainėje įvyks susirinkimas; prašome visų narių skaitlingai dalyvauti. Kadangi didžiumos mūsų kuopos narių mokestis už organą— "Darbininką" baigėsi gruodžio 31, 1942 m., taigi, prašome šiame susirinkime užsimokėti savo duokles. Taipgi turėsime ir kitų svarbių reikalų.

Juozas Glavickas, Sekr.

ŠEIMININKIŲ DĖMESIUI

Jei nori būti gera šeimininkė-virėja, tai tuojau įsigyk labai naudingą knygą — "VALGIŲ GAMINIMAS IR NAMŲ PRIŽIŪRĖJIMAS". Be to, šioje knygoje dar yra pridėčkas, kaip pasigaminti iš visokių vaisių vyną. Knyga turi 223 puslapius. Jos kaina tik $1.00. Su prisiuntimu --- $1.10. Užsakymus su money orderiu siųskite:

"Darbininkas"
366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

TINKAMI SCENAI VEIKALAI

DRAMOS, sutaisė Jonas Tarvidas. Šioje knygelėje tilpsta trys veikalai: "GERMANA", 2 aktai. Vaidina 2 vyrai ir 7 moterys, "FABIOLA", 5 aktų. Vaidina 12 asmenų ir grupė. Dalyvauja 7 vyrai, 5 moterys, minia, sargai ir kareiviai. "LIURDO STEBUKLAI", 4 aktų drama. Dalyvauja 21 moteris. Šios knygutės kaina ..... 35c.

ESUMAS 3 dramos d., "Gims Tautos Genius". Parašė Kun. Leonas Vaičekauskas ..... 15c.

GYLIUKINGAS VYRAS, 2 aktų komedija ir CICILIKAS, monologas. Sutaisė J. Tarvydas. Komedijoje dalyvauja 9 asmenys, 6 vyrai ir 3 moterys. Kaina ..... 15c.

APSIRIKIMŲ KOMEDIJA — Atsitikimas iš Amerikoniško Gyvenimo. Parašė H. Sienkievič.... 20c.

UBAGŲ BEI ELGETŲ GUDRUMAS, 3 veiksmų komedija. Parašė Seirijų Juozukas. Dalyvauja 12 asmenų, 8 vyrai ir 4 moteris. Kaina 25c.

UBAGŲ AKADEMIJA ir UBAGŲ BALIUS, vienoje knygoje dvi komedijos su dainomis. Parašė Seirijų Juozukas. Ubagų Akademijoje dalyvauja 5 asmenys ir 5 poros ubagų. Ubagų Baliuje dalyvauja 5 poros ubagų ir kiti trys asmenys. Kaina ..... 30c.

VAIKŲ TEATRAI. Tilpsta trys veikalėliai: "Ištyrsime paskui", "Antanukas Našlaitis" ir "Mėginimas". Kaina ..... 15c.

Su užsakymais kreipkitės ---

"DARBININKAS"
366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

"DARBININKO" KNYGYNE GALIMA GAUTI SEKAMŲ KNYGŲ ---

ABC Pradžiamokslis - elementorius, 40 pusl. Kaina.. 30c.

DIEVO MOTINOS APSIREIŠKIMAS ant Kalno La Salette, vertė kun. Ig. A. Abromaitis, 65 pusl. Kaina ..... 25c.

DR. VINCO PIETARIO RAŠTAI. Tomas III, kietais apdarais, 267 pusl. Kaina ..... 50c.

GĖLIŲ PINTINĖLĖ, graži apysaka, 96 pusl. Kaina.. 20c.

TRUMPAS KATEKIZMAS, vadovėlis pradžios mokyklom ir pirmai vaikų išpažinčiai. Parengė Kun. J. B. Končius, S.T.D. Kaina ..... 20c.

KATEKIZMĖLIS — Pirma Išpažintis. Sutaisė Kun. P. Juškaitis. Kaina ..... 15c.

NOVENA prie šv. Pranciškaus Asyžiečio. Vertė K. Kaina ..... 15c.

NOVENA prie Motinos Gerosios Patarties. Kaina .... 20c.

NOVENA prie Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos Kaina ..... 15c.

NOVENA už sielas skaistykloje. Kaina ..... 20c.

TRYS KELEIVIAI, krikščionis, žydas ir turkas. Graži apysaka. Kaina ..... 25c.

PIETŲ AMERIKOJE, kelionės įspūdžiai. Parašė Kun. J. Paškauskas. Kaina ..... 25c.

PLANETOS IR ŽVAIGŽDĖS, parašė Gerutis, 87 pusl. Kaina ..... 20c.

SPARNUOTI LIETUVIAI — Darius ir Girėnas. Parašė kap. P. Jurgėla, gerais apdarais. Kaina $1.60

VALGIŲ GAMINIMAS IR NAMŲ PRIŽIŪRĖJIMAS. Čia rasite daugybę įvairių valgiams gaminti receptų. Kaina su prisiuntimu $1.10

Su užsakymais kreipkitės ---

"DARBININKAS"
366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

VIETINĖS ŽINIOS

ŽINUTĖS

Sausio 27 d., Pranciškonų Tretininkų Brolija laikė trumpą susirinkimą. Išrinko atstovus į Katalikų Seimelį ir pasiryžo visus raginti į Lietuvos Nepriklausomybės minėjimo koncertą ir prakalbas, vas. 14 d., 2 v. p. p.

Po tam choras turėjo dainavimo pratybą.

Perkėlė Seimelį

Veikėjų raginamas, dėl patogesnio susisiekimo, apskričio pirmininkas, p. Daukantas, perkėlė **KATALIKŲ SEIMELĮ** iš Norwoodo į So. Boston'ą. Reiškia Naujos Anglijos Lietuvių katalikų metinis seimelis įvyks, Šv. Petro par. bažnytinėje salėje, W. 5th St., Vasario 28 d., 1 val. p. p. Seimelio mišios bus 10 v. Jose bus pasakytas suvažiavimui taikomas pamokslas.

Prisidėjo

Ponų J. Arlausko ir S. Mockaus iniciatyva, Lietuvai Remti draugija prisidėjo prie Federacijos rengiamo tautinės šventės minėjimo, vas. 14 d., 2 v. p. p., 1943.

Ieškoma didesnės salės. Jei nebus galima jos gauti, pasitenkinsime ir ta pačia užimta Municipal sale.

Kalbėtojai bus pulkininkas Grinius, Kun. dr. K. Urbonavičius, adv. K. Kalinauskas, Kunigas Jonas Daunis, USA kapelionas, Komandierius USN daktaras Kasparas ir vienas anglas, Victory Bonų pareigūnas.

Dainų programą patieks Šv. Petro parapijos choras, vadovybėje, muz. R. Juškos. Ji bus įvairi.

Aukos bus renkamos ir siunčiamos Amerikos Lietuvių Tarybai.

Norima sutraukti visus Nepriklausomos Lietuvos šalininkus į šį 25 metų paminėjimą nuo Lietuvos pasiskelbimo Nepriklausoma.

Bus išneštos tinkamos rezoliucijos.

Rengkimės reikšmingam paminėjimui!

Antradienį, 8 v. r., Šv. Petro par. bažnyčioje, bus šventinamos žvakės. Vakare įvyks moterų Sąjungos kuopos susirinkimas.

Trečiadienį, bus laiminamos žmonių gerklės po visų šventų mišių, 4 v. p.p., ir po Šv. Teresės novenos pamaldų.

Ketvirtadienį, 1:30 iki 3:30 val. p. p., mokytoja panelė Palaimytė pradės mokyti lietuves moteris anglų kalbos ir kaip tapti pilietėmis, Bigelow mokykloje, E St. Kviečiamos visos lietuvės.

4 v. p. p. bus klausomos vaikų išpažintys, 4:15 val. p. p. bus laikomos Marijos Vaikelių draugijos pamaldos.

7:30 v. v., klausomos suaugusių žmonių išpažintys.

Penktadienį, po Šv. Valandai, įvyks svarbus Maldos Apaštalybės draugijos susirinkimas. Šiame susirinkime bus renkama nauja valdyba, platinamas draugijos organas — nauja "Žvaigždė". Stengsimės turėti susirinkime visų skyrių direktorių kun. Pr. Aukštikalnį, S.J.

Lankėsi Washington'e

Boston Instrument Mfg. Company prezidentas ponas Jonas L. Kozmauskas biznio reikalais lankėsi šiomis dienomis Washingtone ir New Yorke. Ponas J. Kozmauskas yra energingas ir gabus prekybininkas. Pono J. Kozmausko vadovaujama lietuvių kompanija gražiai plečia savo biznį plačiojo pasaulio horizonte. Jo sūnus Jonas tarnauja Dėdės Samo kariuomenėje ir turi leitenanto laipsnį.

Susilaukė Dukters

Pp. Petras - Ona (Marcelionitė) Kudrevičiai, gyvenanti Story St., So. Bostone, prieš porą savaičių, susilaukė dukrelės. Jiedu yra ilgamečiai Vyčiai. Vyčiai džiaugiasi jų šeimynos padidėjimu ir linki jauniems tėvams išaugyti smarkią vytę. *A.E.L.*

DAKTARAI

Lietuvis Dantistas
A. L. Kapočius
517 E. Broadway,
SOUTH BOSTON, MASS.
Tel. SOUth Boston 2660
Ofiso valandos nuo 9 iki 12, nuo 1:30 iki 6 ir nuo 6:30 iki 9 v. v.
Seredomis nuo 9 iki 12 val. dieną
Subatomis nuo 9 iki 6 val. vak.
Nedėliomis nuo 9 iki 12 val. dieną
(pagal sutartį)

Tel. TROwbridge 6330
J. Repshis, M. D.
(REPŠYS)
Lietuvis Gydytojas
278 HARVARD STREET
Kampas Inman arti Central Sq
CAMBRIDGE, MASS.
Ofiso Valandos 2—4 ir 6—8.

ĮVAIRŪS SKELBIMAI

WASHINGTON DEPOT, CONN.

PARSIDUODA kriaučių šapa geroje vietoje. Dėl kriaučiaus yra pirmos klasos mašinos: Siuvama mašina ir Hoffmans prosijimui mašina, yra extra prosas ir kiti visi reikalingi dalykai kriaučiui. Čia yra labai gera proga bizniui, nes aplinkui kiti 5 miestukai neturi kriaučiaus — visi kreipiasi į mūsų šapą, taigi darbo yra daugiau kaip galima padaryti. Pardavimo priežastis — savininkas labai pavojingai serga. Norėdami pasinaudoti šia gera proga, rašykite E. J. Krikščiun, Washington Depot, Conn. Tel. Washington 2041.

(15-15)

NOVENOS

NOVENA prie šv. Pranciškaus Asyžiečio. Kaina ..... 15c.
NOVENA prie Motinos Gerosios Patarties. Kaina ..... 20c.
NOVENA prie Dievo Motinos Nuolatinės Pagelbos. Kaina ..... 15c.
NOVENA už Sielas Skaistykloje. Kaina ..... 20c.
NOVENA Stebuklingojo Medalikėlio Dievo Motinos Garbei. Kaina 15c.

DARBININKAS
366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

LANKĖSI

★ Šeštadienį, sausio 30 d. "Darbininke" lankėsi kun. J. Vaitekūnas iš Providence, R. I. ir p. M. Vilimaitis iš Windsor, Conn. Atsilankymo proga, kun. J. Vaitekūnas užsimokėjo už "Darbininko" sieninius kalendorius ir kitus spaudos darbus, o p. M. Vilimaitis, 'Darbininko' palaikymui aukojo $5.00.

Baltic American Society of New England, Inc. Metinis Susirinkimas

Ketvirtadienio vakare, sausio 28 d., 1943 m., nepaisant didelio sniego kritimo, susirinko per virš 50 narių Baltijos Drjos, kuri susideda iš žmonių kilusių iš Estijos, Latvijos ir Lietuvos.

Trumpas prakalbas pasakė nuo visų trijų tautų atstovai— nuo lietuvių Dr. Pranas Galinis, nuo latvių — mokytoja Lili Kleinberg ir nuo estų — p. Oscar Poeld. Buvo pakviestas tarti žodį ir kun. Pr. M. Juras. Muzikališką programą išpildė p. Juht (narys Boston Symphony Orkestros) ir jo grupė.

Tarpe dalyvių matėsi red. A. F. Kneižys, p-lė F. Grendelytė, p. Tuinyla ir Dr. A. L. Kapochy. Buvo labai įspūdinga matant estradą papuoštą keturiomis vėliavomis — Jung. Valstybių, Estijos, Latvijos ir Lietuvos.

Išrinkta nauja valdyba — pirm. Ludwig Juht, vice-pirmininkai — p. J. Sieberg ir Dr. Pranas Galinis; raštininkas — p. Oscar Poeld ir iždininkas — p. Carl Sundbach.

Susirinkimą vedė pirmininkas adv. A. O. Shallna. Po susirinkimo buvo užkandžių ir tuo laiku artimesnis susipažinimas su kaimyninėmis tautiškomis pajėgomis. *Rap.*

Vedybinės Sukakties Paminėjimas

Šeštadienį, sausio 30 d., š. m., ponų Kraunelių namuose, E. 6th St., So. Bostone, įvyko "surize" bankietas pagerbti ponus Adolpą ir Veroniką Ivanauskus, gyv. Dorchester, St., So. Boston, Mass., jų vedybinio gyvenimo keliolikos metų sukakties proga. Svečių atsilankė apie pora tuzinų, kurie sudėjo savo nuoširdžius linkėjimus ponam Ivanauskam ir apdovanojo juos gražiomis dovanėlėmis. P-nai Ivanauskai augina tris savo šeimynos vaikučius, kurie gražiai auga ir duoda tėveliams vilties, kad kada nors jie išaugę į vyrus ir moteris padės tėveliams jų garbingose senatvės dienose. Ponai Ivanauskai yra ilgamečiai "Darbininko" skaitytojai ir nariai įvairių organizacijų So. Bostone. Linkėtina ponams Ivanauskams sulaukti dar daugelio panašių ir garbingesnių sukaktuvių. Ilgiausių metų! *Rap.*

VYČIŲ ŠOKIAI

VASARIO 6 dieną, vakare, įvyksta Lietuvos Vyčių Centro naudai šaunūs ŠOKIAI, Municipal Building salėje, South Bostone. Rengėjai — 17 Algirdo Lietuvos Vyčių kuopa. Komitetą sudaro — N. Traskey, J. Markelites, J. Trinka, F. Petreikis, A. Young, F. Razvad, p. Yankauskas, Al. Kleponis, ir Larry Svelnis. Komisija smarkiai rengiasi, kad šokiai pavyktų. Jie pasamdė puikią Mickey Herberek orkestrą. Įžanga į šokius 55c. Tarnybos vyrams 25c. Šokiai tęsis nuo 7:00 ligi 12 v. L. Vyčiai kviečia visus su jais praleisti linksmai vakarą. Ir tuomi paremti Vyčių organizaciją. *Rap.*

Jane Weeks, iš Los Angeles modelistė, kuri laimėjo daug taurių, sako, jas atiduodanti dėl geležies laužo, nes esą, jos ten bus naudingesnės.

ANGLIŠKOJI SPAUDA

apie Simučio knygą "The Economic Reconstruction of Lithuania after 1918"

Iki šiol minima knyga yra susilaukusi labai palankių įvertinimų specialistų tarpe. Kaip jau žinoma, apie tą knygą ypatingai palankią recenziją parašė prof. Hanč mokslo žurnale *The Annals of the American Academy of Political and Social Science.* Įtakingas New Yorko dienraštis *The New York Sun* įvertindamas knygą palankiai atsiliepia apie Lietuvą, primindamas autoriaus iškeltą mintį, kad mažųjų tautų viltis yra tvirtos Tautų Sąjungos atgaivinime, kad Lietuva laukia pilno Roosevelto-Churchillio Atlanto Čarterio įgyvendinimo.

Vienintelę nepalankią recenziją įdėjo lenkų New Yorke leidžiamas žurnalas *New Europe,* nes girdi knyga esanti nukreipta prieš Lenkiją.

Be čia suminėtų visą eilė rimtų mokslo žurnalų knygą yra paminėję:

Social Studies, Philadelphijoj išeinantis socialinių mokslų žurnalas, 1942 metų spalių mėnesio numeryj rašo:

"Tokie darbai kaip ši knyga turėtų būti ypatingos vertės planuojant pokarinį atsistatymą. Knyga rodo Lietuvos padarytą progresą po Pasaulinio Karo".

International Affairs, rimtas tarptautinių įvykių žurnalas, pereitų metų rugsėjo mėnesio numeryj rašo:

"Tai palyginamasis įvertinimas nepriklausomos Lietuvos laimėjimų vidujinio ekonominio gyvenimo atsistatymo srityje 1918 — 1939 metų laikotarpyje, pešvęstas Roosevelto-Churchillio Atlanto Čarterio idealams ir paremtas gausia kruopščiai surinkta statistine medžiaga".

Foreign Affairs, mėnesinis žurnalas, šių metų sausio numeryje apie knygą taip atsiliepia:

"Tai jauno lietuvio mokslininko faktinės padėties aprašymas".

The Catholic Bookman pereitų metų lapkričio - gruodžio numeryj minėdamas knygą paduoda trumpą autoriaus biografiją ir sutrauktai atpasakoja, kas knygoje rašoma.

Šia proga tenka pažymėti, kad Amerikos lietuvių visuomenė tos knygos pasirodymo reikšmę Lietuvai taip pat suprato ir įvertino. Čia ypatingas nuopelnas tenka kolonijų veikėjams, kurie gyvai prisideda prie knygos išplatinimo.

Šiuo atžvilgiu visų kolonijų pavyzdžiu reikia skaityti *Amsterdam, N. Y.* lietuvių koloniją, kur veiklus "Liet. Šelpti Fondas" nutarė užsisakyti 100 egzempliorių "The Economic Reconstruction of Lithuania after 1918" ir Lietuvos Nepriklausomybės 25 metų sukakties minėjimo proga išplatinti savo apylinkėje, padovanojant žymesniems kitataučių politikams ir veikėjams.

Kitose kolonijose veiklios draugijos Vasario 16 minėjimą taip pat laiko gera proga tą knygą plačiau paskleisti apylinkės žymesnių kitataučių tarpe. Iš tokių paminėtinos:

Dariaus - Girėno Legijonierių Postas 271 Čikagoje — 25 egzempliorius; Waterbury, Ct. Vasario 16 Minėjimo Komitetas — 20 egz.; Lietuvių Susiv. Amerikoje — 20 egz.; Nashua, N. H. Vas. 16 Min. Komitetas per Alfonsą Ulčicką — 10 egz.

Be čia suminėtų dar yra daug ir smulkesnių užsakymų, o dar knygos neužsisakę Vasario 16 Dienos Minėjimo Komitetai, kaip girdėti, ruošiasi užsisakyti iš leidyklos *Columbia University Press, 2960 Broadway, New York, N. Y.,* arba per autorių *Simutį, 41 W. 82nd St., New York, N. Y.*

CAMBRIDGE, MASS.

Metiniame susirinkime Nekalto Prasidėjimo Panos Marijos draugijos buvo nutarta permainyti susirinkimo dieną. Susirinkimai bus laikomi kas pirmą sekmadienį, mėnesio, tuoj po paskutinių šv. mišių. Sekantis susirinkimas bus laikomas vasario 7, 1943. Šis nutarimas buvo iš priežasties dabartinio "dim-out".

BROCKTON, MASS.

★ *Puikiai ištaisė bažnyčią.* — Klebonui kun. J. Švagždžiui vadovaujant, ir padedant vikarams — kun. F. Norbutui ir kun. J. Petrauskui, puikiai išdažė bažnyčios vidų, sudėjo naujos mados grindis ir gražiai atnaujino santktuarium.

★ *Nauji vargonai.* — Bažnyčią ištaisius, pasirodė, kad būtinai reikalinga nauji vargonai, nes senieji buvo labai nusidėvėję. Kaip bematant atsirado ir nauji vargonai, kurių maloniu balsu parapijiečiai negali atsidžiaugti.

★ *Prakalbos.* — Sekmadienį, sausio 31 d., 5 val. vakare, par. salėje įvyko prakalbos, tikslu suburti žmones prie Maldos Apaštalavimo draugijos. Kalbėjo Tėvas Pr. Aukštikalnis, Maldos Apaštalavimo direktorius. Prakalbos buvo tikrai sekmingos — prirašyta virš šimto narių ir gauta "Žvaigždei" virš šimto naujų skaitytojų.

★ *Neužilgo pamatysime.* — Kun. F. Norbutas yra parašęs labai gražų veikalą — "Lietuviai po Vokiečių Svastika". Tai šių dienų veikalas, kuris vaizduoja pavergtą Lietuvą ir jos visus vargus. Rolės jau išdalytos — visi uoliai mokinasi. Vaidinimo diena bus paskelbta vėliau.

Redakcijos Atsakymai

Worcester, Mass. — Šv. Kazimiero lietuvių par. Sodaliečių pranešimas suvėluotas. Jį gavome, kada jau laikraštis buvo baigiamas ruošti spaudai. Pranešimus ir bendrai visus raštus, taikomus į antradienio "Darbininko" numerį turime gauti vėliausia šeštadienio rytą, o į penktadienio numerį vėliausia trečiadienio rytą. Vėliau gautus raštus paliekame į sekantį numerį.

Give enough
... soon enough!
GREATER BOSTON UNITED WAR FUND

JUOKELIAI

Gaila

Ponas Antanas, gerai įkaušęs, parėjęs su džiaugsmu sako žmonai:

— Katryte, koks aš patenkintas!

Juk man visai pranyko reumatizmas.

— Labai malonu, labai puikiai, bet vis dėlto gaila... Juk mes negalėsime sužinoti, kada mainosi oras.

Tarp Turtingų Draugių

— Reikia suvalgyti kiekvieną dieną po vieną obuolį, — o gydytojas visai bus nereikalingas name.

— O kas tau taip gudriai patarė?

— Mūsų namų gydytojas visados tą man kartoja.

Globa

Vienas ponas praeidamas ties namu pastebėjęs gražią mergaitę, laistančią gėles lange, sako:

— Gražute, kad ir mane taip globotumei, kaip savo gėles!..

— Mielu noru nors ir dabar, — atsako mergina, — ir išpylė jam ant galvos likusį vandenį.

ĮSIGYKITE

The Lithuanian Language
Kurią parašė profesorius ALFRED SENN.

Jos kaina tik 40c.

Ši brošiūra verta kiekvienam įsigyti. Užsakymus siųskite "Darbininkui", — 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

GRABORIAI

S. Barasevičius ir Sūnus
MOTERIS PAGELBININKĖ
LIETUVIŲ GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS
Turi Notaro Teises
254 W. Broadway,
SO. BOSTON, MASS
Tel. SOUth Boston 2500
Sūnaus gyvenamoji vieta
538 Dorchester Ave.
Tel COLumbia 2537

CASPER
FUNERAL HOME
187 Dorchester Street
South Boston, Mass
Joseph W. Casper
(KASPERAS)
Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia šermenims Dykai
Tel SOU Boston 1497
SOU Boston 3906

ZALETSKAS
FUNERAL HOME
504 East Broadway
SOUTH BOSTON, MASS
D. A. Zaletskas F. E. Zaletskas
Graboriai ir Balsamuotojai
Patarnavimas dieną ir naktį
Koplyčia šermenims dykai
NOTARY PUBLIC
Tel. SOU Boston 0815
Tel. SOU Boston 2609

Draugijų Valdybų Adresai

LIETUVOS DUKTERŲ DR-JOS PO GLOBA MOTINOS ŠVČ.

Pirmininkė — Eva Marksienė, 625 E. 8th St., So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 1298.
Vice-Pirmininkė — B. Gailiūnienė, 8 Winfield St., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Ona Ivaškienė, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass.
Fin. Rašt. — Marijona Markoniutė, 4115 Washington St., Roslindale, Tel. Parkway 2352-W.
Iždininkė — Ona Staniuliūtė, 177 West 7th St., So. Boston, Mass.
Tvarkdarė — Ona Mizgirdienė, 948 E. Broadway, S. Boston, Mass.
Kasos Gl. — Elzbieta Aukštikalnytė, 110 H St., So. Boston, Mass.
Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą antradienį mėnesio, 7:30 val. vakare, pobažnytinėj svetainėj.
Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolų raštininkę.

ŠV. JONO EV. BL. PASALPINĖS DRAUGIJOS VALDYBA

Pirmininkas — Juozas Švagždys, 601 6th St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirmininkas — Pranas Tuleikis 702 E. 5th St., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Jonas Glineckis, 5 Thomas Pk., So. Boston, Mass.
Fin. Rašt. — Aleksandras Ivaška, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass.
Iždininkas — Vincas Zaleskas, 613 E. 5th St., So. Boston, Mass.
Maršalka — Jonas Zaikis, 501 E. 5th St., So. Boston, Mass.

Draugija laiko susirinkimus kas trečią sekmadienį kiekvieno mėnesio 2 val. po pietų. Parapijos salėj 492 E. 7th St., So. Boston, Mass.

Valgomų Daiktų Krautuvės

Pirkti pas biznierius mėsą, vaisius, daržoves ir kitokius daiktus, kurie skelbiasi "Darbininke" apsimoka, nes jie parduoda šviežius produktus ir maloniai patarnauja. Nuėję į bilę kurią krautuvę pasakykite, kad jų skelbimą matėte "Darbininke".

Povilas Bushmanas
48 Crescent Avenue
Telephone COLumbus 6702
29 Savin Hill Avenue
Dorchester, Mass. COL 1981

Perkins Market
P. Baltrušiūnas - p. Klinga, Sav.
753 Broadway
Tel. SOU 3120, So. Boston.

RYTINIŲ VALSTYBIŲ ŽINIOS

HARTFORD, CONN.

HARTFORDO LIETUVIŲ RAUDONO KRYŽIAUS BAZARAS

Vasario - Feb. 6, mokyklos salėje įvyks Hartfordo lietuvių Raudonojo Kryžiaus bazaras. Pereitą savaitę buvo skaitlingas susirinkimas. Atstovauta 18 draugijų. Komisija kviečia visus Hartfordo ir apylinkės lietuvius ir lietuviškąjį jaunimą atsilankyti. Tai bus didelis bazaras. Nauda lietuviams kareiviams ir kitiems labai geriems tikslams. Komisija prašo, kad lietuivai atneštų dovanų dėl bazaro. Tai bus 7 valandą vakare.

Susirinkime išrinkta šiems metams valdyba. Pirmininkė Valerija Kaunietytė; vice-pirmininkas Vladas Brazauskas; raštininkas Stasys Šrupšas; kasininkė C. Servienė. Komisija siūvimui — Mončiūnienė ir Giedraitienė. Be to, susirinkimas nutarė Mile O' Dimes paaukoti $5.

Iki šiol Raudonasis Kryžius pasiūvo ir pagamino kareiviams 127 daiktų! Tai gražus rekordas ir matyti mūsų moterys ir lietuvaitės netingi, bet rimtai dirba. Kalėdose išsiųsta 87 rišinių - dovanų mūsų parapijos lietuviams kareiviams.

Draugijų vienybės komisija (lėkščių) darbuojasi jau suvirš 20 metų parapijoje. Ji rūpinasi parapijos reikmenis, kaip tai: peiliais, šakutėmis, stiklinėmis, kėdėmis ir tt. O dabar užsimojo gražias kortinas (drapes) užkabinti ant mokyklos salės langų ir durų. Tai didelis darbas ir gauna paramos iš įvairių draugijų. Šv. Elzbietos draugija paaukojo $25 ir Vyrų Klūbas (Švč. Trejybės) $25. Laukiama aukų ir iš kitų draugijų. Tos kortinos reikalingos dėl dim-out tvarkos.

Vyrų klūbas (parapijos) turėjo savo metinį susirinkimą sausio 26. Susirinko gana gražus būrelis narių. Tai buvo metinis susirinkimas. Išrinkta valdyba šiems metams. Pirm. Jonas Kemėžis; vice-pirm. Danyla; kasininku Viktoras Brynga; fin. rašt. advokatas Pranas Mončiūnas; rašt. vargonininkas Justas Balsis. Vadinasi, liko ta pati valdyba. Vyrų Klūbas turi nupirkęs vertės $1,500 bonų. Paaukojo $5 Mile O'Dimes fondui. Aukavo $25 kortinų fondui. Taipgi $10 parapijos koncerto programos knygai.

Jo Malonybė prelatas Ambotas šiems metams išrinktas Šv. Pranciškaus Ligoninės direktorių štabo nariu. Lankėsi susirinkime ir parnešė ligoninės metinį raportą. Susirinkimams vadovauja Jo Ekscelencija vyskupas *Mc Auliffe.*

Taipgi Prelatas buvo nuvykęs į Bostoną ir dalyvavo Kunigų Vienybės provincijos susirinkime Bažnyčios, šios šalies ir Lietuvos reikalais.

Lietuvos Nepriklausomybės 25 metų sukakties paminėjimas įvyks vasario 21, sekmadienį, 2 valandą po pietų. Per klaidą buvo garsinta laikraščiuose, kad prasidės 5 valandą. Prasidės antrą valandą. Kalbėtojai: Jo Malonybė prelatas Ambotas; kunigai Vilčiauskas ir Kripas; advokatas Pranas Mončiūnas; redaktorius Juozas Tysliava; dantistas Edvardas Kriščiūnas. Dalyvauja lietuviai legijonieriai ir Women's Auxiliary; mokyklos vaikučių grupė, vadovystėje Seserų; parapijos choras, vad. Justui Balsiui. Vadovauja Lietuvos Gynimo Komisija ir prisideda visos parapijos draugijos ir kitos. Taipgi pakviestas miesto majoras Thomas Spellacy.

Lietuviai, visi - visos dalyvaukime. Per paminėjimą bus parduodami Amerikos Defense Bonds. Taipgi kas norės paaukoti kraują mūsų kareiviams vardai ir pavardės bus tą vakarą užrašyti.

Parapijos draugijos yra kviečiamos "in corpore" paaukoti savo kraują. Būtų pageidaujama, kad visi ir visos lietuviai ir visos draugijos pateiktų savo vardus, pavardes ir dieną, kada jiems geriau nueiti kraują duoti, kad galutinai lietuviai gautų sau Lithuanian Blood Donor's Week... Lietuvių kraujo davimo savaitę. Taip gražiai pasigarsintų lietuvių vardas. Lietuvių Raudonasis Kryžius apsiima vadovauti tam visam. Kunigas Vilčiauskas apsiima patarpininkauti lietuviams.

Šiomis dienomis mirė lietuvis kareivis Edvardas Jurgelas iš South Windsor. Jisai mirė Fort Jackson, So. Carolina. Kūnas buvo traukiniu parveštas namon ir palaidotas iš naujos bažnyčios S. Windsor. Buvo vienas iš dvynų. Kitas brolis dvynas irgi kareivis. Reiškiame šeimynai giliausią užuojautą. Laidotuvėse dalyvavo didelis būrys giminių, prietelių, kareivių ir šeima.

Prelatas Ambotas, parvažiavęs iš Bostono Kunigų Vienybės susirinkimo, praneša, kad "Darbininkas" šiais metais nori gauti 2,000 naujų skaitytojų. Be abejo, Hartfordo lietuviai prisidės, nes jie myli 'Darbininką'. Taipgi nuo savęs linkime 'Darbininkui' pasisekimo. Mes pasižadam visokiais būdais remti 'Darbininką' ir kalbamąjį vajų. Kas norėtų užsirašyti prašom užeiti į kleboniją ar kur nors mane matysite, o mes noriai patarnausime.

Parapijos naudai koncertas ir vaidinimas įvyks mokyklos salėje, kovo-March 7, sekmadienį. Rengia parapijos choras, vad. vargonininkui Justui Balsiui. Kunigas Kripas apsiėmė eiti pas biznierius gauti skelbimų ir pinigiškos paramos koncerto programos knygai.

Gerb. Prelatą gimimo dieną, sausio 22, proga buvo atvykę pasveikinti jį asmeniškai kunigai: Valantiejus, Gauronskas, Bogušas (iš Waterbury) ir Ražaitis iš New Britain. Taipgi mokyklos vaikučiai, vad. Sesutėms įteikė gražias dovanėles.

Hartforde dabar sninga ir žmonės labai užimti kasinėjimu sniego nuo šalygatvių. Žmones šiomis dienomis turi labai apsižiūrėti su sveikata, nes sunkiai dirba ir oras žiemis. Be to, aliejaus kūro apkarpymas namuose veikia į kaikuriuos.

Soldiers Veterans Home Newingtone serga ex-kareivis Kortenaitis. Jisai dirbo pas Colts, kaipo policijantas. Yra lietuvių legijonierių — Fredriko Sabonio Posto narys. Yra buvęs jojo pirmininku. Linkime greitai pasveikti.

Šiomis dienomis mirė lietuvis Šukis iš Poquonock, ir Marė Mickevičienė iš East Hartford.

Leitenantas Leonas Mašiotas jau yra išvykęs iš Amerikos.

Lietuvis kareivis Simonavičius iš Windsor grįžo iš karo fronto sužeistas. Pasveikęs, nori vėl grįšti. Turėjo nemažai karo patyrimų, bet matyti lietuviai kareiviai turi tikro narsumo kaipo didvyrių žemės Lietuvos tikraisiais sūnumis.

Corporal'as Aleksandras Plungė iš Poquonock dirba Army Induction Center Hartforde. Turi nemažai darbo. Dirba ten jau keli mėnesiai.

Kareivis Ignas Rukas iš Burnside grįžo iš Miami, Florida, kariškos mokyklos ir dabar randasi Bostone.

Corporalas Edvardas Kripas, buvęs Fort Jackson, S. Carolina, išvyko į Leesville, Louisiana.

Kareivis Antanas Mazalas buvo parvažiavęs pas tėvus ir išvyko atgal į Floridą.

Linkime visiems mūsų kareiviams geriausio pasisekimo, ir kad Dievas laimintų juos visus.

Kazys Vilimaitis įsirašė į kariuomenę ir buvo Fort Devens, Mass., o dabar yra išvykęs toli kur į Amerikos camp'ę. Gyveno Wapping su žmona pas žmonos tėvus p. Rukus.

P. Špeliai turėję krautuvę, Zion St., uždarė, nes labai sunku gauti prekių. Turi du sūnu šeimynoje: Tadą ir Edvardą, abu kareiviai. Tadas turi savo sparnus ir yra lakūnas.

Sunkusis trokas patekęs po traukiniu, išmetė iš vėžių traukinio vagonus, kuriais buvo vežamas kurui aliejus, ir liepsnos, kaip vaizdas parodo, naikina aliejų iš 21 vagono. Ši nelaimė įvyko Stonington, Ill.

Woodworth kompanijos, Detroite, darbininkai, kai išmuša ant kartos laiką įeidami ar išeidami į darbą, turi suduoti "Hitleriui" per nosį, tai tuomet laikrodis atmuša laiką.

UŽSISAKYKIM - SKAITYKIM "DARBININKĄ"!

Tai buvo laikai... nei laikraščio, rašto
Neturėjo caro laikais lietuviai.
Dabar prisigėrę laisvės šio krašto
Padoriai spaudai reikalingi pinigai.
Kas savaite du kart "Darbininkas" ateina,
Laisvas pilnutis žinių.
Lietuviams nuolankiausias, prieinama kaina,
Bet stoka skaitytojų žmonių.
A. ką gi sakytų anie lietuviai
Po caro netekę sau rašto.
Taipgi ir didvyriai, Valančius—knygnešiai,
Jei gyventų oru laisvu šio krašto,
Matydami tarną "Darbininką" šio laiko,
Bet aplinkui apsileidę lietuviai,
Kurie ne laikraštį, bet stiklines skaito...
Tai mainos, sakytų, laikai!
Kur kraują, gyvybę knygnešiai dėjo,
Amerikoj kaikurie pirmutinio vėjo.
Duodąs vedami tai pas svetimus, pas "laimę"
Bile turėti per naktis "good time'ę".
Taigi, lietuviai tokius papročius meskim,
Bet tuojau užsisakykim "Darbininką";
Darbuokimės, kaip Valančius—knygnešiai susimeskim
Ir jausim savy ne vergą samdininką nuolatinį,
Bet laimingą to laikraščio savininką metinį!

PLYTAITIS.

"Darbininke" No. 97 gruodžio mėn., 1942 m. leidinyj tilpo Kalakuto pažadėjimas rašinėti apie Šv. Jono E. draugiją ir jos veiklą. Tačiau dėl svarbių priežaščių ir kitų aplinkybių Kalakutas negali savo pižado išpildyti. Jo vietą užims LDS Garbės narys p. Andrius Pateckis.

Amerikos Raudonojo Kryžiaus Lietuvių Skyrius

Sausio 21 d. įvyko Amerikos Raudonojo Kryžiaus Lietuvių skyriaus susirinkimas. Išrinkta valdyba. Vasario 6 d. įvyks to skyriaus bazaras. Pelnas Raudonajam Kryžiui. Kviečia visus dalyvauti.

Susirinkime dalyvavo draugijų ir kuopų atstovai, būtent:— Amerikos Lietuvių Legiono Sabonio Postas 7; LDS 6 kp.; Šv. Elzbietos dr-jos; SLA 124 kp.; Lietuvos Vyčių 6 kp.; Marijos Vaikelių draugijos; Šv. Rožančiaus; Lietuvių Moterų Sabonio posto Auxiliary; ALRK Moterų Sąjungos 17 kp.; Tretininkų draugijos; Švč. Trejybės gildos; LRKSA 89 kp.; Švč. Trejybės Vyrų klūbo; Šv. Jono E. draugijos; Lietuvių Piliečių Nepriklausomo klūbo; Šv. Cecilijos choro; Sūnų Dukterų draugijos ir kitos. Viso 20 draugijų.

Tą vakarą aukavo šios draugijos: Lietuvių Legionas $5.-00; Tretininkų $5.00; Lietuvių Auxiliary $10.00; SLA 124 kp. $10.00; Švč. Trejybės Gildas $5.00; Lietuvių Piliečių Nepriklausomas klūbas $25.00. Viso $60.00.

Siuvimo ir mezgimo darbas dirbamas ketvirtadienių vakarais pp. Gieldraičių studijoj, Park St. Kviečia visas moteris ateiti.

PADĖKA

Gruodžio 27 d., 1942, mano gimtadienio proga slaptai mane užklupo giminės, kaimynai ir pažįstami. Tas labai mane nustebino ir sujaudino, kai užtraukė "Happy Birthday". Taigi nors suvėluotai, bet negaliu praleisti nepadėkojęs pp. Ambrasams, Balčiūnams, Bekeriams, Matulevičiam, Špeliam, Sukadolskiam, taipgi savo žmonai ir dukrelei Valerijai.

Suprantama, kad mano žmona ir dukrelė žinojo, bet man nieko apie tai nesakė. Gavau daug nuoširdžių sveikinimų, linkėjimų ir puikią dovaną, už ką širdingai dėkuoju. Tą dovaną, kad ir nešiosiu, bet niekad negalėsiu sunešioti. Man ji visuomet primins tą dieną ir metus, ir kas man ją davė. Taigi tariu ačiū visiems ir visoms.

Kalakutas.

Infliacija yra priešas, kurio tu negali matyti. Nugalėk ją Karo Bonų sutaupomis.

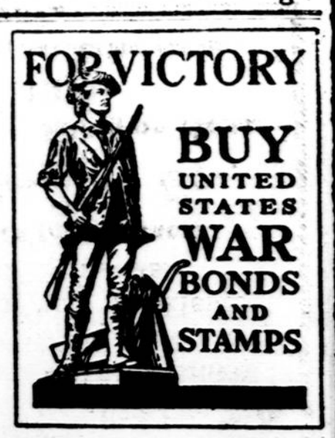

WATERBURY, CONN.

Šiomis dienomis mirė Petronėlė Šopienė, LDS nario p. Prano Šopio žmona. Palaidota iškilmingai trečiadienį, sausio 27 d. iš Šv. Juozapo lietuvių parapijos bažnyčios tos parapijos naujuose kapuose. Paliko nuliūdime vyrą, vieną sūnų ir dvi anūkes, kurias velionė užaugino ir dabar pas juos gyvena.

A. a. Petronėlė Šopienė buvo pavyzdinga katalikė. Lai ilsisi jos vėlė amžinybėje.

Sausio 24 d., Naugatuck apėje prigėrė du lietuviai vaikai, būtent, Povilas Girnikas, 8 m. amžiaus, ir Danielius Zelenakas, 7 m. amžiaus. Sausio 25 d. surado jų kūnus. Palaidoti iš Šv. Juozapo lietuvių parapijos bažnyčios Kalvarijos kapuose.

Šiame mieste daug darbininkų dirba ir sekmadieniais. Kaikurie pradeda dirbti puse po šešių. Todėl dabar Šv. Juozapo parapijos bažnyčioje atnašaujamos šv. mišios 5:30 val. rytą, antros 6 val., kad duoti progą visiems dalyvauti šv. mišiose. Bet jeigu pirmose šv. mišiose nebus nors 20 žmonių, tai turės atšaukti, nes kunigas gali laikyti dvejas šv. mišias sekmadieniais, jeigu jose dalyvauja mažiausia 20 žmonių, bet jeigu tiek nėra žmonių, tai tik vienas. Taigi kurie dirbate sekmadieniais, ir pradedate dirbti 6:30 val. rytą, tai ateikite išklausyti šv. mišių 5:30 val. rytą.

Korespondentas.

SMAGU MELSTIS
Iš Geros Maldaknygės

"Darbininkas" siūlo šias maldaknyges už labai nupigintą kainą:

"MALDŲ ŠALTINIS", didelėmis raidėmis, odos apdarais, auksiniais kraštais, 432 puslapių.... $2.50
DIEVAS SU TAVIM, juodi, tikro kolenkoro viršeliai, 192 pusl. ..... 35c.
JĖZAU, PAS MANE ATEIKI, juodi, tikros odos ir lankstūs viršeliai; apvalūs kampai $1.25
MALDŲ RINKINĖLIS, balti celuloidiniai viršeliai $1.00
MALDŲ RINKINĖLIS, balti celuloidiniai viršeliai su kabike $1.50
PULKIM ANT KELIŲ, juodi tikros odos apdarai, 555 pusl. $2.75
SVEIKA MARIJA, juodi tikro kolenkoro viršeliai, raudoni kraštai, 384 pusl. ..... 65c.
GYVOJO ROŽANČIAUS PASLAPTYS ..... 20c.
DANGAUS ŽVAIGŽDUTĖ, juodi odos apdarai, auksuoti kraštai, 288 pusl. Kaina $1.50
ANIOLAS SARGAS, juodi odos apdarai, auksuoti kraštai, 288 puslapiai. Kaina $1.50
MALDŲ RINKINĖLIS, juodi kolenkaro viršeliai, 328 puslapiai. Kaina ..... 65c.

"DARBININKAS"
366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Užsisakykite Toniko Pas Mus
Pristatom geriausį toniką Piknikams, Vestuvėms, Krikštynoms ir visokiems Parengimams.
Kainos prieinamos.
Myopia Club Beverage Co.
Grafton Ave., Islington Mass.
Tel. Dedham 1304-W
PRANAS GERULSKIS, Namų Tel. Dedham 1304-R